

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Дзяцінства, украдзенае на Чырвоным Беразе

Якая шляхта «брутальная»?..

Размаўляць трэба правільна!

СТАР 4

СТАР 6

СТАР 8

ТЭРЫТОРЫЯ АДКАЗНАСЦІ

На Магілёўшчыне вытворцы малака змогуць самастойна вызначаць з коштам і пакупнікамі сваёй прадукцыі, а ўсе пляцоўкі па вытворчасці цэментнай прадукцыі будуць аб'яднаны пад адным кіраўніцтвам.

Учора Аляксандр Лукашэнка здзейсніў рабочую паездку ў Бялыніцкі раён Магілёўскай вобласці. Прэзідэнт наведаў сыраваробны завод у Бялынічах, які ўваходзіць у структуру холдынга «Бабуліна крынка», паведамляе БЕЛТА. Падчас паездкі абмяркоўвалася работа па многіх кірунках сельскай гаспадаркі. Аляксандр Лукашэнка цікавіўся нарыхтоўкай кармоў, правядзеннем меліярацыйных работ у Магілёўскай вобласці. Прэзідэнту была прадстаўлена інфармацыя аб дынаміцы развіцця ў рэгіёне галіны малочнай жывёлагадоўлі, рэканструкцыі малочнаварных ферм. На апошні аспект кіраўнік дзяржавы звярнуў асаблівую ўвагу, падкрэсліўшы, што ўсе работы павінны завяршыцца ў гэтым годзе.

У час наведвання Бялыніцкага сыраваробнага завода Прэзідэнт даў даручэнне ў парадку эксперыменту прадставіць права вытворцам малака ў Магілёўскай вобласці самастойна вызначаць з коштам і пакупнікамі сваёй прадукцыі. Аляксандр Лукашэнка растлумачыў, што гэта даць магчымасць сельгаспрадпрыемствам свабодна і без дыктату з боку аблвыканкама вырашаць, якому перапрацоўшчыку і на якіх умовах прадаваць малако. «Выйграеш ты — значыць, усё тваё малако ў Магілёўскай вобласці. І ніхто нас не папракне. Мы свабодна далі магчымасць узяць сыравінную зону», — сказаў беларускі лідар.

Пры гэтым Прэзідэнт адзначыў, што магчымасць падобнага новаўвядзення разглядалася на прадмет яго ўкаранення ў краіне ў цэлым, але пакуль эксперымент вырашана правесці ў адной вобласці.

Аляксандр Лукашэнка таксама папярэдзіў аб недапушчальнасці стварэння глебы для карупцыі сярод кіраўніцтва сельгаспрадпрыемстваў — вытворцаў малака. Прэзідэнт дадаў, што адпаведна ўзаемаадносіны ў новых умовах паміж вытворцамі і перапрацоўшчыкамі малака павінны выбудовацца выключна на прызрыстых рынковых умовах.

У час даклада кіраўніку дзяржавы аб рабоце прамысловых прадпрыемстваў Магілёўскай вобласці зайшла гаворка пра неабходнасць больш эфектыўнай працы з кадрамі і недапушчэння ў гэтым пытанні цяганіны. Губернатар Пётр Руднік патлумачыў дрэнны паказчык фінансава-эканамічнай дзейнасці на некаторых з іх менавіта наяўнасцю кадравых праблем. Аляксандр Лукашэнка ў сувязі з гэтым даў шэраг канкрэтных даручэнняў і падкрэсліў, што сфера адказнасці губернатара распаўсюджваецца на ўсе прадпрыемствы ў галіне, а не толькі на тыя, што адносяцца да камунальнай уласнасці.

Прэзідэнт прызнаў, што ў краіне на розных узроўнях складалася праблема ў кадравым пытанні пры пошуку вартых кандыдатур на замяшчэнне тых ці іншых вакантных пасадак. Разам з тым, Аляксандр Лукашэнка ўпэўнены, што недахопу ў вартых людзей няма, а проста неабходна своечасова і мэтаакіравана вызначаць кола магчымых пераемнікаў на адказных пасадах.

СТАР 2

ФАРБЫ КУПАЛЛЯ

НА СВЯЦЕ Ў АЛЕКСАНДРЫІ СПЯВАЛІ, ТАНЦАВАЛІ І ШУКАЛІ ПАПАРАЦЬ-КВЕТКУ

Нягледзячы на тое, што на купальскі фестываль «Александрыя прымае гасцей» увялі дадатковыя рэйсы, магілёўскі цягнік эканом-класа да Оршы нагадваў гарадскі аўтобус у час пік. Цяжка падлічыць, колькі народу прыехала на свята ў Александрыю. Адных толькі майстроў з Беларусі, Расіі і Украіны было каля 1,5 тысячы.

Па традыцыі, свята на сваёй радзіме наведаў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка, паведамляе прэс-служба Прэзідэнта. Звяртаючыся з прывітальнымі словамі да прысутных, кіраўнік дзяржавы акцэнтаваў увагу на тым, што свята «Купалле» ў Александрыі традыцыйна служыць умацаванню адзінства народаў Беларусі, Расіі і Украіны. «Яшчэ ў часы Старажытнай Русі нашы продкі разам закладвалі асновы дзяржаўнасці і разам абаранялі Радзіму ад іназемных захопнікаў. І потым, на працягу стагоддзяў, адзінства ўсходнеславянскіх народаў служыла крывіцай нашай духоўнай сілы».

У сувязі з гэтым Прэзідэнт асобна спыніўся на сітуацыі ва Украіне, адзначыўшы, што «сёння славянскае адзінства дало расколіну, і вельмі сур'ёзную». «Мы павінны зрабіць усё, каб як мага хутчэй урэгуляваць сітуацыю ва Украіне, прыклаўшы ўсялякія намаганні, каб спыніць братазбойную вайну», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

СТАР 3

ЦЫТАТА ДНЯ

Леанід ЗАЯЦ, міністр сельскай гаспадаркі і харчавання:

«Неабходна забяспечыць высокую канкурэнтаздольнасць нашай прадукцыі, яе прывабнасць на ўнутраным і знешнім рынках. У сённяшніх экстрэмных умовах свабоднага рынку вельмі няпроста прадаваць сельгаспрадукцыю, таму кожны працаўнік АПК павінен быць скіраваны на тое, каб знізіць выдаткі на прадукцыю, якая вырабляецца, мінімізаваць наступствы неспрыяльных умоў надвор'я, павысіць эфектыўнасць работы ўсіх салін. На гэтай аснове нам трэба стварыць абдарыты для кожнай сям'і, якае пражывае ў сельскай мясцінах, павысіць заробочную плату, прывабнасць працы на вёсцы».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 08.07.2014 г.

Долар ЗША	10220,00	▲
Еўра	13880,00	▼
Рас. руб.	295,50	▼
Укр. грыўня	867,94	▲

Дзяржаўны клопат

ДЗЕНЬ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ ЯК ДЗЕНЬ НАРАДЖЭННЯ

АКЦЫЯ «БЕЛАЯ РУСЬ» — З ЛЮБОЎЮ ДА ДЗЯЦЕЙ» СТАНОВІЦЦА ДОБРАЙ ТРАДЫЦЫЯЙ

У дзень Незалежнасці ў сталічным раддзе №7 нарадзілася пятнаццаць новых жыхароў Мінска: 8 хлопчыкаў і 7 дзяццянак. Старшыня РГА «Белая Русь» Аляксандр Радзькоў і міністр аховы здароўя Васіль ЖАРКО павіншавалі мам, якія падарылі свету новае жыццё пад стрэлы святоннага салюта.

Для Рэспубліканскага грамадскага аб'яднання акцыя «Белая Русь» — з любоўю да дзяцей» стала традыцыйнай: шосты год запар яго актывісты разам з прадстаўнікамі ўлады краіны і медыцынскімі работнікамі ўрачаюць падарункі жанчынам, якія 3 ліпеня не святкавалі Дзень Незалежнасці разам з усімі, а вырашалі не менш важнаю для краіны задачу — нараджаць дзяццянак. Старшыня РГА «Белая Русь» Аляксандр Радзькоў адзначыў, што, па статыстыцы, другіх і трэціх дзяцей у сям'ях беларусаў стала больш: «Гэта сведчыць аб тым, што семі, якія прымаюць рашэнне завесці другое дзіця, давяраюць дзяржаве, яны ўпэўнены, што ў нашай краіне будучыня іх дзяцей будзе шчаслівай». Дарчы, Аляксандр Радзькоў, які стаў ля вытокаў акцыі, 1 верасня гэтага года пой-

дзе ў школу з дзямці, што нарадзіліся 6 гадоў таму, 3 ліпеня 2009. Менавіта тады акцыю правялі ўпершыню. «Белая Русь» ужо рытуе для першакласнікаў прыемныя падарункі. У апошнія гады ў краіне назіраецца станоўчая дынаміка прыросту насельніцтва. Гэтаму спрыяе прыярытэтная ўвага ўлад да аховы мацярынства і дзяцінства. Сёлета за 5 месяцаў у Беларусі нарадзілася на 807 дзяцей больш, чым за аналагічны перыяд мінулага года. Па інфармацыі Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, Беларусь увайшла ў спіс 50 краін свету, дзе забяспечана бесперашкодны доступ да мацярынства. За апошнія тры гады ў Беларусі не зафіксавана ніводнага выпадку смерці маці падчас і пасля родаў. Смяротнасць немаўлят у краіне складае 3 выпадкі на

тысячу дзяцей, якія нарадзіліся жывымі.

Два новыя раддзаны з'явіліся ў краіне сёлета: бабруйскі раддом ужо ўведзены ў эксплуатацыю, а раддом у горадзе Брэсце

амаль гатовы прымаць першых будучых мам.

Любоў БЯЛЯВА, Фота аўтара.

(Працяг тэмы на 2-й стар.)

Надвор'е

ПРЫПЯЧЭ НАВАТ ДА ПЛЮС 30

Існуючы тэмпературны фон прыкладна на 3–5 градусаў вышэйшы за норму

Менавіта на мінулыя свята на тэрыторыі Беларусі адбылася рэабілітацыя летняга надвор'я, калі стала гарача. Спакотнае надвор'е будзе гаспадарыць у нас і на гэтым тыдні, паведамляе галоўны сіноптык Рэспубліканскага гідрометэцэнтра Мінпрыроды Людміла ПАРАШЧУК.

Максімальная тэмпература паветра ў аўторак удзень будзе дасягаць плюс 25–29 градусаў, а па Брэсцкай, Гродзенскай і Гомельскай абласцях — нават месцамі і да 30 цяпла. У асобных раёнах пройдуць кароткачасовы дажджы. Даволі цяпла будзе і ў сераду, калі ўначы чакаецца плюс 14–19 градусаў, а ўдзень — 24–29 цяпла.

Потым трапічная спякота пачне крыху адпускаць. Так, у чацвер і пятніцу паўднёвыя вецер зменіцца на ўсходні і паўночна-ўсходні і стане ўжо свежэй. Уначы будзе яшчэ ў межах 15–19 цяпла, а ўдзень стане плюс 22–27 градусаў. Месцамі будзе ісці кароткачасовы дождж і чакаюцца навальніцы.

Паводле доўгатэрміновых прагнозаў айчынных спецыялістаў, у выхадныя атмасферны ціск пачне змяншацца і да нас завянтаюць атмасферныя фронты. У суботу па паўднёвым захадзе, а ў нядзелю — ужо паўсюдна пачнецца павялічваюцца вобласць і пройдуць больш сур'ёзныя кароткачасовыя дажджы. Уначы будзе яшчэ даволі цяпла — плюс 11–16 градусаў, а вось удзень тэмпературны фон паменшыцца да 18–24 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

МЕРКЕЛЬ ПАСТАВІЛА ПАД СУМНЕЎ СУПРАЦОЎНІЦТВА З ЗША

У выпадку, калі звесткі аб тым, што супрацоўнік германскай разведкі БНД быў амерыканскім шпіёнам, пацвердзіцца, гэта паставіць пад сумнеў перспектывы партнёрскага супрацоўніцтва з ЗША. Такую заяву зрабіла канцлер Германіі Ангела Меркель на прэс-канферэнцыі ў Пекіне. Раней пракуратура ФРГ заявіла, што 31-гадовы немец падазраецца ў шпіянажы на замежных разведслужбах. Паводле звестак нямецкіх СМІ, арыштаваны працаваў у Федэральнай разведвальнай службе Германіі і абываваўца ў шпіянажы на карысць менавіта ЗША з 2012 года.

ПАМЁР ЭДУАРД ШЭВАРДНАДЗЭ

Былы прэзідэнт Грузіі, экс-кіраўнік МЗС Савецкага Саюза Эдуард Шэварднадзе памёр ва ўзросце 86 гадоў у Тбілісі. Шэварднадзе нарадзіўся ў 1928 годзе. З 1972 па 1985 год быў першым сакратаром ЦК Кампартыі Грузіі, з 1985 па 1990 гады ўзначальваў МЗС СССР. Пасля развалу Савецкага Саюза з 1992 па 1995-ы быў «старшынёй парламента — кіраўніком Грузінскай дзяржавы», а ў 1995–2003 гг. займаў пасаду прэзідэнта Грузіі. Пасля «рэвалюцыі руж», калі да ўлады прыйшоў Міхаіл Саакашвілі, Шэварднадзе пражываў у сваім асабняку ў Тбілісі. Ён рэзка крытыкаваў палітыку Саакашвілі, а ў перыяд з 2011 па 2012 год актыўна падтрымліваў партыю «Грузінская мара».

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і свбе асабіста выказаў спачуванні Прэзідэнту Грузіі Георгію Маргвелашвілі, народу Грузіі, родным і бліскім Эдуарда Шэварднадзе ў сувязі са смерцю гэтага дзяржаўнага дзеяча, былога Прэзідэнта Грузіі.

СТРЭС ЗАРАЗНЫ?

Ім можна «заразіцца» нават ад незнаёмцаў, заяўляюць псіхологі Універсітэта Сэнт-Луіса. Праўда, у гэтай асаблівасці ёсць і станоўчы бок. У пэўных сітуацыях гэта можа прывесці да праўя гарэйзму, піша The New Zealand Herald. Каб падмацаваць сваю тэорыю фактамі, спецыялісты сабралі групу добраахвотнікаў і напрасілі тых сказаць некалькі фраз публічна ці рашыць складаную арыфметычную задачу. Пры гэтым добраахвотнікі стала знаходзілі пад наглядом, што выклікала стрэс.

Узровень стрэсу ацэньваўся па канцэнтрацыі картызола, стрэсавога гармону. І замеры рабіліся як у неаасрэдных удзельніках эксперыменту, так і ў назіральнікаў. Аказалася, назіральнікі адчувалі такі ж стрэс, што і удзельнікі. Ён перадаваўся з тонам галасы, выразам твару і нават з пахам чалавека. Між тым, Універсітэт Карнегі Мэлон даказаў: усяго 25 хвілін медытацыі на працягу 3 дзён здымаюць стрэс. Аднак гэта толькі вонкава, бо ўзровень картызола ў крыві усё роўна павышаецца.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

ХЛОПЧЫКІ НЕ ПЕРАЖЫЛІ ПАСВЯЧЭННЯ

У Паўднёва-Афрыканскай Рэспубліцы пасля традыцыйнай цырымоніі пасвячэння ў мужчыны памерлі 26 хлопчыкаў, яшчэ 104 шпіталізаваны з-за абязводжвання, гангрэны, інфіцыравання пасля абразанні і іншых траўмаў. Сем лавак яго арыштаваны за ўтрыманне нелегальных школ ініцыяцыі.

Міністэрства краіны па справах традыцыйных абшчын заявіла, што неабходна пакаласці канец гэтай практыцы. Падобныя заявы рабіліся і летась, калі стала вядома пра гібель 27 хлопчыкаў.

Цырымоніі ініцыяцыі ў Паўднёвай Афрыцы, як правіла, доўжацца тры тыдні. У іх удзельнічаюць дзясяткі тысяч хлопчыкаў. Акрамя абразання, яны ўключаюць тэсты на выжыванне — у прыватнасці, выпрабаванне холадам.

КОРАТКА

Золатавалютныя рэзервы Беларусі ў адпаведнасці з метадалогіяй МВФ павялічыліся за чэрвень на \$1 млрд 33,3 млн і, паводле папярэдніх даных, на 1 ліпеня склалі \$6 млрд 426 млн у эквіваленце. У канцы чэрвеня ў Беларусь паступіў брыдж-кредыт у памеры \$2 млрд расійскага банка ЗГБ.

Беларусь па колькасці сельніцтва займае 92-е месца ў свеце, 16-е — сярод еўрапейскіх дзяржаў, 5-е — сярод краін СНД.

Пытанне пераходу на зімовы час у Беларусі разглядаць пакуль не плануецца, паведамілі ў Дзяржстандарце. Беларусь адмовілася ад пераходу на сезонны час у 2011 годзе. У Полацку здзейснены разбойны напад на краму. У адказ на патрабаванне прадаўца апліцы тавар мужчына выхляпіў прадмет, падобны на пісталет, і стаў патрабаваць гарэлку. Крыкі прадаўца аб дапамозе пачулі супрацоўнікі Полацкага аддзела дэпартаменту аховы, які і затрымаў рабаўніка. Пнеўматычным пісталетам пагражаў жыхар Полацка, раней судзімы за рабаванне.

Жыллё

РЫНАК ЧАКАЕ НОВЫХ ІДЭЙ

Паводле прагнозаў спецыялістаў, да верасня мінская жыллёвая нерухомасць будзе толькі таннець

Увесь чэрвень удзельнікі другаснага рынку жылля сталіцы заставаліся ў нейкім падвешаным стане. Патэнцыяльныя пакупнікі кватэр у гэты час чакалі «смачнай» прапановы і істотных зніжкаў, а ўласнікі свабоднага жылля азірліся на першасны рынак, дзе кошт «квадрата» сёння не таннее. Больш за тое, зноў пачаліся размовы аб тым, што масавага будаўніцтва жылля дамоў у сталіцы не будзе, бо краіне неабходна мець дастатковыя працоўныя рэсурсы ў рэгіёнах. Па якіх сцэнарыях будзе развівацца наш рынак у такіх неадзначаных умовах? Сюды трэба прыплюсваць і сезонны фактар лета, калі попыт на нерухомасць застаецца на мінімальным узроўні. Зрабіць аналіз сітуацыі ў жыллёвай сферы сталіцы карэспандэнту «Звязды» дапамагае наш пастаянны эксперт — кіраўнік агенства «БЕЛЦН» — старшыня рады Беларускай асацыяцыі «Нерухомасць» Мікалай ПРАСТАЛУПАЎ.

■ Парламенцкі дзённік

КАМУНІКАЦЫЯ БЕЗ МЕЖАЎ

БЕЛАРУСЬ ЗБІРАЕЦЦА ЎВАЙСЦІ Ў 30-КУ КРАІН З ЛЕПШЫМІ ІНФАРМАЦЫЙНА-КАМУНІКАЦЫЙНЫМІ ТЭХНАЛОГІЯМІ

Пастаянная камісія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па прамысловасці, паліўна-энергетычным комплексе, транспарце і сувязі правяла «круглы стол» на тэму «Аб развіцці тэлекамунікацыйнага рынку ў Рэспубліцы Беларусь».

Тры лініі інтэрсаў

Мадэратар «круглага стала» Дзмітрый ХАРЫТОНЧЫК, старшыня вышэйназначанай камісіі ніжняй палаты, упэўнены: цяпер можна смела сказаць, што даўняга мара чалавечтва аб вольнай камунікацыі без межаў сёння амаль цалкам рэалізавана.

— Рынак тэлекамунікацый — кропка сутыкнення трох масіваў: дзяржаўных інтэрсаў, сярэдніх нельга не ўлічваць сацыяльны, акадэмічны, абаронны, праваахоўны складнікі, інтэрсаў звычайнага карыстальніка, які хоча мець вольны доступ і адпаведную якасць гэтых паслуг і, натуральна, інтэрсаў галіновага бізнесу, які мае права разлічвацца на акупнасць і прыбытковасць інвестыцыйных праектаў.

Сапраўды, калі такія рашэнні не будуць знойдзены, мы прыйдзем да выніку знакамітай байкі Крылова, дзе лебедзь, шчупак і рак цягнулі воз у розныя бакі, і ў выніку той так і не скрануўся з месца.

Манаполіі больш не будзе

— У нашай краіне тэлекамунікацыям, інфармацыйна-камунікацыйным тэхналогіям надаецца велізарная ўвага, — лічыць Дзмітрый ШЭДКО, першы намеснік міністра сувязі і інфарматызацыі. — У гэтым кірунку мы дасягнулі пэўных поспехаў.

У краіне дзейнічае Нацыянальная праграма па паскораным развіцці паслуг у сферы інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій. Яна выходзіць далёка за межы развіцця сектара паслуг і мае дачыненне да самых розных пытанняў развіцця электрасувязі, інфарматызацыі. У ёй пастаўлены дастаткова амбіцёзныя задачы па ўваходжанні Беларусі да канца 2015 года ў 30-ку краін з лепшымі інфармацыйна-камунікацыйнымі тэхналогіямі ў свеце.

Так, сёння больш за 54% беларускага насельніцтва маюць дома персанальны камп'ютар, амаль 52% маюць доступ у інтэрнэт. 2 Мільёны 800 тысяч абанентаў (амаль 30% насельніцтва) карыстаюцца шырокакаласным (хуткасным) доступам да інтэрнэту. Па ацэнцы Міжнароднага саюза электрасувязі, наша краіна займае 41-е месца па ўзроўні развіцця інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій (са 190 краін свету). У параўнанні з мінулым апублікаваным даследаваннем мы падняліся на 5 пазіцый уверх.

— І ў нас ёсць падставы разлічваць, што ў гэтым годзе, калі будзе надрукаваны чарговы агляд Міжнароднага саюза электрасувязі, наша пазіцыя зноў палепшыцца, — запэўніў прадстаўнік Міністэрства сувязі і інфарматызацыі.

Не так даўно абедзве палаты парламента адобрылі новую версію Закона «Аб электрасувязі», які ўносіць шэраг змен, што тычацца лібералізацыі на рынку электрасувязі ў нашай краіне. І сёння гэты законпраект унесены на подпіс Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Фактычна ў новым законе юрыдычна замацоўваецца ліквідацыя манаполій нацыянальнага апэратара і стварэнне магчымасць для ўдзелу некалькіх арганізацый — у прыватнасці, у пропуску міжнароднага трафіку.

Роля і праблемы прыватнага бізнесу

Ігар СУКАЧ, намеснік старшын праўлення асацыяцыі «Белінфаком», генеральны дырэктар арганізацыі «Альтэрнатыўная лічбавая сетка» (аб'ядноўвае ў сабе бранды «Атлант Тэлекам» і «Шпаркі Дамавік»), заўважыў, што намагаюцца аднаго-двух дзяржаўных апэратараў занадта вышчыць такія задачы, які, напрыклад, уваходжанне ў лік краін-лідараў па ўзроўні развіцця інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій.

У новым законе юрыдычна замацоўваецца ліквідацыя манаполій нацыянальнага апэратара і стварэнне магчымасць для ўдзелу некалькіх арганізацый — у прыватнасці, у пропуску міжнароднага трафіку.

— Трэба далучаць прыватны бізнес, які і прадстаўляе асацыяцыя «Белінфаком», — заявіў Ігар Сукач. Ён звярнуў увагу на праблему акупнасці, з якой у рэгіёнах сутыкаецца прыватны бізнес, што спецыялізуецца на паслугах інфармацыйнай галіны.

— Аператары запрашаюць ісці ў рэгіён. Але чаму яны там не развіваюцца? Для фарміравання паслуг, будаўніцтва інфармацыйна-камунікацыйнага вузла патрабуюцца дастаткова вялікія інвестыцыі — прыкладна паўмільяна ўмоўных адзінак. Напрыклад, калі я раблю тэлекамунікацыйны вузел у Мінску або ў вялікім абласным цэнтры, ёсць эканамічныя перадамовы лічыць, што гэтыя інвестыцыі будзе эканамічна апраўдана. Як толькі мы гаворым пра раёныя цэнтры, сітуацыя мяняецца. Шчыльнасць і наяўнасць там патэнцыяльнай кліентскай базы такая, што яна не дае падстаў лічыць, што гэтыя інвестыцыі ў агляднай будучыні акупіцца. У гэтым выпадку аператары па ўсім свеце адштурхоўваюцца ад таго, што ёсць адзін тэлекамунікацыйны цэнтр, ад якога перадаюцца паслугі сувязі насельніцтву, і ёсць лініі сувязі. Пры гэтым, я праўда, у многіх выпадках лініі сувязі належаць іншаму апэратару. І каб пайсці па раёнах, патрэбна мець канал або мець магчымасць арандаваць гэты канал.

Надзея ЮШКЕВІЧ

■ Меркаванне

Нядаўна вядомы амерыканскі эканаміст і прафесар Кенэт Рогоф, які працуе ў Гарвардскім універсітэце, прапанаваў доцьць нечаканую для многіх ідэю — знішчыць усе наяўныя грошы ў свеце.

У артыкуле, апублікаваным у газеце Financial Times, ён выказаў пункт гледжання аб тым, што наяўныя грошы маюць шэраг сур'ёзных праблем. Па-першае, калі цэнтрабанкі, спрабуйце змагацца з крызісам, робяць стаўку значна ніжэй за нульваю азданку, людзі пачынаюць пераводзіць грошы ў наяўныя. Па-другое, існуе відэаочная праблема выкарыстання наяўных грошай для злачынай дзейнасці і ў ценявой эканоміцы. Ён прыводзіць прыклад, калі пасля арышту вядомага прадстаўніка мексіканскай наркамедыі Хаакіна Гузмана ў адным з яго пакояў было знойдзена 200 мільянаў долараў наяўнымі.

Таксама выкарыстанне наяўных грошай у сваім бізнесе дазваляе некалькім не плаціць падаткі. Па розных прафесара Рогофа, у Еўразоне і ЗША на кожнага жыхара прыпадае прыкладна 4000 долараў наяўнымі, а на тэрыторыі Японіі сума амаль у два разы большая. Пры гэтым вялікая частка наяўных грошай захоўваецца ў буйных купюрах.

Можна пагадзіцца з тым, што адмова ад наяўных грошай істотна ўскладніць жыццё злачынцаў. Сапраўды, цяжка ўявіць, якім чынам, напрыклад, наркадылер будзе прадаваць наркатыкі сваім кліентам. Наўрад ці яго задаволяць грашовыя пераводы або аплата крэдытнай карткай, што можа быць лёгка прасочана паліцыяй і стане доказам яго злачынай дзейнасці.

На прадпрыемствах кіраўніцтва прыйдзе адмаўляцца ад практыкі заробка «у канвертах», што, на жаль, з'яўляецца распаўсюджаным спосабам ухілення ад падаткаў і ў Беларусі. У выніку ўся заробатная плата будзе налічвацца

Святочныя наборы адзення для нава-народжаных учора былі ўручаны маці 15 дзетак у Мінскім абласным раддоме ад абласной арганізацыі РГА «Белая Русь». Гэта стала працягам адной з самых прыкметных акцый грамадскай арганізацыі ў святочныя ліпенскія дні.

— Нараджэнне кожнага чалавека ў нашай краіне — гэта ўжо само па сабе свята і для сям'і, і для ўсёй Бацькаўшчыны, — падзяліўся з журналістамі эмоцыямі старшыня Мінскай абласной арганізацыі РГА «Белая Русь», намеснік старшын Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Віктар ГУМІНСКІ. — Акцыя ж «Белая Русь — з любоўю да дзяцей» — не толькі віншаванні маці, якія нарадзілі дзяцей у Дзень Рэспублікі, але і магчымасць звярнуць увагу грамадскасці да дэмаграфічнай праблемы нашай краіны. Пра яе кажа кіраўніцтва Беларусі, для яе вырашэння прымаюцца меры на дзяржаўным узроўні. І дзякуючы ўсім станючыя зрухі ёсць. Сёлета за першае паўгоддзе толькі ў гэтай клініцы нарадзілася на 456 дзяцей больш, чым за адпаведны леташні перыяд.

Мінскі абласны перынатальны цэнтр аказвае медыцынскую дапамогу жанчынам і іх дзецям у найбольш складаных выпадках. 15 дзетак за дзень — гэта звычайная колькасць нованароджаных для гэтай клінікі ў апошні час. Сёлета за першыя шэсць месяцаў тут з'явілася на свет 34 двойні, 16 немаўлят выжылі пры нараджэнні менш за 1 кг. Палова ўсіх недонароджаных дзетак Міншчыны нарадзіліся і былі выхаджаны менавіта ў абласным раддоме. Яшчэ адна лідэра, якой ганарачка медыкі гэтай установа, — самы нізкі сярэдні абласны перынатальны цэнтраў паказчык аперацый кесаравага сячэння.

■ 3 юбілеем!

НАГОДА ЗАВІТАЦЬ У ГОСЦІ

У Глыбокім адсвяткавалі 600-ю гадавіну заснавання

Напэўна, мала хто ведае, што менавіта ў Глыбокім нарадзіўся адзін з аўтараў праекта Мінскага метрапалітана — Юрый Аляксандравіч САБАЛЕУСКІ. Сквер знакамітых землякоў падчас святкавання папоўніўся бясчым прафесара Сабалеўскага. На цырымоніі прысутнічалі яго сын, плямённік і іншыя сваякі.

— Гэты сквер — сапраўды ўнікальнае памятнае месца нашага горада. Падчас правядзення ў 2012 годзе свята беларускага пісьменства тут былі ўсталяваны 8 бюстаў вядомым людзям, якія праславілі наш край. І вось зноў мы прыйшлі сюды з пацудам хвалювання і радасці, каб пакланіцца памяці Юрыя Аляксандравіча Сабалеўскага, нашага земляка, вядомага вучонага ў галіне механікі грунтоў і падмурка будынка, доктара тэхнічных навук, прафесара, заслужанага будаўніка Рэспублікі Беларусь, аўтара праекта будаўніцтва Мінскага метрапалітана, удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, — сказаў Алег МОРХАТ, старшыня Глыбоцкага райвыканкама.

— Нягледзячы на тое, што я здолеў стаць і доктарам навук, і прафесарам, самае высокае званне, якое да гэтага часу я нашу, — сын прафесара Сабалеўскага. На міжнародных канферэнцыях чую гэтыя словы і цяпер. Гэта — вялікі гонар і адказнасць. Напэўна, Глыбокае насамрэч — асаблівы горад, у якім нараджаюцца такія людзі, як бацька. Таксама, відаць, не мог у іншым горадзе нарадзіцца Язэп Драздовіч, Павел Сухі і іншыя вядомыя людзі, — шчыра прызнаўся Дзмітрый Юр'евіч САБАЛЕУСКІ.

Цікава, што аказваецца, вядомы мастак Драздовіч часта гасціў у сям'і бабулі Са-

ДЗЕНЬ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ ЯК ДЗЕНЬ НАРАДЖЭННЯ

Разам са старшыняй абласной арганізацыі РГА «Белая Русь» жанчын вітала старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Іван Ліпніцкі, старшыня Мінскага раённага Савета дэпутатаў Сяргей Шаблыка і старшыня Мінскай раённай арганізацыі РГА «Белая Русь» Галіна Хартыонава. Пасля цёплых слоў у адрас

маці і ўручэння падарункаў гасці і віноўніцы ўрачыстасці сфатаграфаваліся разам на памяць. І потым асобна прадстаўнікі «Белай Русі» сфатаграфаваліся з Юліяй Пяткевіч, жыхаркай аграгарадка Ратамка, якая нарадзіла 3 ліпеня сваё трэцяе дзіця.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона СО СНИЖЕНИЕМ ЦЕНЫ по продаже автомобиля Фольксваген Транспортер Комби 1.9 TDI, г. в. — 2005.

БЕЗНАЙЎНЫ РАЗЛІК?

У адпаведнасці з афіцыйнымі рэкамендацыямі і дзяржава будзе ў поўнай меры атрымліваць сацыяльныя адлічэнні, а работнікі, якія раней атрымлівалі грошы ў канверце і гублялі ў выніку частку сваёй пенсіі з-за нявыплаты працадаўцаў падаткаў, змогуць прэтэндаваць на пенсію ў поўным аб'ёме.

Калі ў большасці эканомік наяўныя грошы адмяняць, але дзесяці яны ўсё ж такі захавваюцца, нічога не перашкаджае выкарыстоўваць замежную наяўную валюту як для злачынай дзейнасці, так і для выдатных заробкаў у канвертах.

Нягэтая такая практыка удар і па ценявой эканоміцы. Прадпрыемальнік, які нелегальна вядзе бізнес, цяпер будзе вымушаны легалізавацца, не будучы ў

балеўскага-малодшага, а бацька авіяканструктара Сухого вучыў яго продкаў...

Нашчадкі Сабалеўскага вырашылі што-год збірацца ў Глыбокім.

— Хацелася б, каб у Глыбокім з'явілася скульптура рыбака (падарыў эскізны малюнак помніка. — Аўт.). Наш дзед вельмі любіў лавіць рыбу, — сказаў плямённік Юрыя Сабалеўскага, Антон Антонавіч САБАЛЕУСКІ, капітан першага рангу, начальнік упраўлення ваенна-марскога флоту міністэрства абароны Расійскай Федэрацыі.

Вельмі сімвалічна, што на адкрыцці бюста Сабалеўскаму прысутнічалі прадстаўнікі роду Корсакаў. Яны прыехалі з Польшчы. Іх продка Язэп Корсак вядомым тым, што быў фундатарам будаўніцтва касцёлаў у Глыбокім. Бюст Корсака ў пазамінулым годзе быў усталяваны ў сквер знакамітых землякоў. У якасці падарунка гораду-юбіляру іншаземцы прывезлі копію карціны, на якой быў намалюваны знакаміты мецэнат.

Значнай падзеяй падчас святкавання стала і адкрыццё Дошкі Герояў Сацыялістычнай Грацы. Яны нарадзіліся, працавалі ў раёне. Самым знакамітым сярод Герояў з'яўляецца, безумоўна, Павел Восіпавіч Сухі, двойчы лаўрэат гэтага высокага звання.

Адбылася і прэзентацыя фотаальбома «Глыбоччына — ілюстраваны летапіс краю», падрыхтаванага да выдання выдавецтвам БЕЛТА. Аўтар большасці здымкаў — Аляксандр Хітроў. Яго фотавыстава «Глыбоччына з вышынй птушынага пагляду» адкрылася ў райвыканкаме.

Лаўрэатам высокага звання «Ганаровы грамадзянін Глыбоцкага раёна» стаў Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА, былы старшыня Віцебскага аблвыканкама, старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу (на фота). Такім чынам быў адзна-

чаны асабісты ўклад Уладзіміра Паўлавіча ў развіццё Глыбоцкага раёна, спрыянне вышэйназначанаму пытанню газіфікацыі, мадэрнізацыі прамысловых прадпрыемстваў, наведзення парадку на зямлі. Ён і цяпер, які дэпутат, працягвае прадстаўляць інтарсы жыхароў Глыбоцкага раёна ў парламенце.

Сёння ў Глыбокім можна убачыць новыя аб'екты, якія, безумоўна, стануць «турыстычнымі кропкамі». Сярод іх — помнік вядомаму літаратурнаму герою барону Монхгаўзену, сквер маладажонаў, дзе ёсць так званая «лаўка прымірэння», фантан з падсвяткай, скульптура «Ісус і самаранка», знак, ад якога ўказаны адлегласці да Мінска, Віцебска і іншых гарадоў.

Ужо зусім хутка ў Глыбокім пройдзе другі па ліку вішнёвы фестываль. Чым не нагода завітаць у госці?..

Аляксандр ПУКШАНСКІ. Глыбокае — Віцебск.

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

■ Фестывалі

«БАЗАР» ПРОЙДЗЕ СПАКОЙНА

Пры ахове парадку на фестывалі мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску», які распачнецца 10 ліпеня, будучы новаўвядзенні

Сёлета на фэсце будучы працаваць каля 1000 міліцыянераў, тых, хто служыць ва ўнутраных войсках. Па самых прыблізных падліках, у горад прыедуць больш за 15 тысяч гасцей з Беларусі і розных краін свету.

Для кантролю за сітуацыяй на дарогах будзе выкарыстоўвацца хуткасны матацыкл «БМВ». За ім замацаваны два міліцыянеры — вопытныя матацыклісты. Паводле слоў Ігара ЯЎСЕЕВА, начальніка ўпраўлення ўнутраных спраў Віцебскага аблвыканкама, у шлемах матацыклістаў у пагонах — рацыі. Супрацоўнікі ДАІ экіпіраваныя па еўрапейскім узроўню.

Упершыню падчас правядзення «базару» на дарогах будзе выкарыстоўвацца ўнікальны прыбор «Аўтаўраган». Ён за лічаныя секунды выдае ўсю неабходную інфармацыю аб аўтамабілях, якія праезджаюць міма. Калі кіроўца пазбавіцца праваў або машына — у вышук, будучы прыменены меры для спынення яе руху.

Так званы перасоўныя «рамкі», якія звычайна выкарыстоўваюцца для таго, каб людзі на масавыя мерапрыемствы не прыносілі з сабой забароненыя прадметы, сёлета будучы мадэрнізаванымі — больш адчувальнымі ў рэагаванні на метал.

Улічваючы, што з кожным годам на фестывалі больш іншаземцаў, праводзіцца «кастынг» сярод тых міліцыянераў, хто валодае замежнымі мовамі. Колькасць такіх супрацоўнікаў павялічваецца. Як адзначыў, Ігар Яўсееў, будучы запрошаны на дапамогу пазаштатныя «папілоты» — студэнты віцебскіх дзяржаўнага і медыцынскага ўніверсітэтаў.

Дарэчы, сярэд фестывальнага натоўпу будзе шмат правахоўнікаў не ў форме. Калі нехта будзе расліваць спіртныя напоі ў месцах, дзе гэта не дазволена, міліцыянеры ў цывільным паведманні аб парэнні калегам. І аматары выпіць на вуліцы будучы дастаўлены ў аддзел міліцыі. Такая практыка ў Віцебску прымяняецца з вясны.

Па-ранейшаму падчас фестывалю будзе накладзена табу на продаж спіртнага ў межах 500 метраў ад правядзення мерапрыемстваў. Але ў кавярнях і рэстаранах можна расслабіцца. Вядома ж, не перавышаючы «дозу».

На вуліцах Віцебска ўсталявалі дадатковыя відэакамеры. Яны дазваляць сачыць за парадкам, не выкарыстоўваючы патрульнікі.

Летась «базар» прайшоў спакойна. І сёлета міліцыя зробіць усё магчымае, каб фестываль у віцебчан і гасцей пакаў самія лепшыя ўражанні.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

ПАТРЭБНА АДЗНАКА У КАСЕ

Беларуская чыгунка звяртае ўвагу пасажыраў, якія да 27 чэрвеня аплацилі білеты на цягнікі ў Мінеральныя Воды, Адлер і Анапу; для праезду на іх па змененых з ліпеня маршрутах неабходна перааформіць праязныя дакументы ў чыгуначных касах.

Гэта датычыцца цягнікоў № 46 Мінск — Мінеральныя Воды, № 302 Мінск — Адлер і № 390 Мінск — Анапа. З 10 ліпеня вышэйназначаныя цягнікі будуць ісці па новых маршрутах праз тэрыторыю Расійскай Федэрацыі. У сувязі з гэтым зменены час іх адпраўлення са станцыі Мінск-Пасажырскі і з маршруту выключаны беларускія станцыі Пухавічы, Асіповічы, Бабруйск, Красны Берэг, Жлобін, Буда-Кашалёва, Гомель.

Беларуская чыгунка прадастаўляе пасажырам магчымасць выкарыстаць набытыя да 27 чэрвеня праязныя дакументы для праезду па новых маршрутах вышэйпералічаных цягнікоў або здаць білеты, вярнуўшы грошы (поўны кошт). Каз скарыстацца папярэдне набытымі білетами пры праездзе па змененых маршрутах, неабходна зрабіць адпаведныя адзнакі ў чыгуначных касах.

Сяргей РАСОЛЬКА.

У ГОМЕЛІ АДКРЫЛАСЯ НОВАЕ КОЛА АГЛЯДУ

Атракцыён запрацаваў у Дзень Незалежнасці.

Між іншым самае першае кола агляду ў Гомельскім парку з'явілася яшчэ ў канцы 50-х гадоў мінулага стагоддзя. У 1978 годзе яго змянілі на больш сучаснае, вышыняй 25 метраў. Тое, што ўсталявана цяпер, выраблена ў Італіі і мае 16 кабінаў і двухбаковую імпаначыю. Прычым вышыня «павету» над горадам — 30 метраў. Атракцыён адначасова можа змясціць амаль 100 наведвальнікаў. У кожнай закрытай кабіны, дзе ёсць сістэма кандыцыянавання і стацыянарнае асвятленне, можа знаходзіцца максімум 6 чалавек. Каля спрактаванага талі чынам, што пракацыя на ім могуць і людзі з абмежаванымі магчымасцямі. Цікава, што згодна з дакументамі, новы атракцыён можа працаваць у лютым надвор'е. І толькі наваляцца з'яўляецца афіцыйна перашкодай для яго працы.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара.

■ Фестывалі

ФАРБЫ КУПАЛЛЯ

АД ТВОРЧЫХ КАЛЕКТЫВАЎ ДА БАРД-РЫБАЛКІ

Для тых, хто ніколі не быў на купальскім свяце ў Александрыі, адразу патлумачу. Вялікі луг на ўзбярэжжы Дняпра на 2 дні пераўтвараецца ў аўтаномны гарадок з канцэртнымі пляцоўкамі, сельскімі падворкамі, майстэрнямі, кавярнямі, зааадам і нават лазнямі. Сёлетня ў мерапрыемстве прымаў удзел цікавы магільёўскі праект — бард-рыбалка, які прыехаў сюды са сваімі пастаяннымі гасцямі, накітаванымі ў краіне парылшчыка Генадзя Мароза, спевакамі і нават... вадаёмам. У вялікую ёмістасць адзіна са спонсараў бард-рыбалкі запустіў карпаў і карасёў. Усе ахвотныя маглі за вельмі сімвалічную плату — 15 тысяч рублёў — паспрабаваць лавіць рыбу рукамі.

Тым, хто займаецца ці толькі збіраецца заняцца жывёлагадоўляй, было цікава зазірнуць на выставу сельгасдаўняння. Там прадстаўнікі розных гаспадарак дэманстравалі племянных коней, кароў, авечак і нават страусаў. Шчыльным колам дарослых і малых абступілі клеткі з лісіцай-чарнабуркай, норкай, пясцом.

Але асноўныя плошчы былі адведзены менавіта пад гандлёвыя рады, дзе разам з народнымі майстрамі свае вырабы прапаноўвалі прадпрыемствы лёгкай прамысловасці і спажывакаператывы. Асабліва шмат было бочак з квасам, ад якіх народ не адыходзіў. Яно і зра-

Майстры з Украіны Міхаіла Пахіданец і Галіна Бянок.

Міхаіла Пахіданец, заслужаны майстар народнай творчасці Украіны, прывёз з Чарнаўіўска калекцыю сваіх вышыванак з арнаментамі розных этнаграфічных зон Украіны. Яго маці была знатнай вышы-валышчыцай, і сам ён вось ужо амаль паўвека займаецца гэтым рамствам.

Да 200-годдзя Тараса Шаўчэнка Міхаіла Рыгоравіч вышыў аж 22 ручнікі. На гэты спатрэбіліся 8 гадоў. А да 199-й гадавіны паэта ён зрабіў 2 вялікія запаветы, якія таксама прывёз паказаць на купальскае свята ў Александрыю. Дарчы, работы можна было толькі паглядзець: яны з'яўляюцца культурнай каштоўнасцю Украіны.

— У нас агульні славянскія карані, — кажа ён. — Нават у нашых вышы-ванках сустракаюцца тыя ж арнаментальныя элементы, што і ў вас.

Аб тым, што ў нашых народаў шмат агульнага, казалі і беларускія майстры.

— Я вельмі здзіўлены, калі ўбачыў ва ўкраінскіх калег падобныя на нашы гайтані з бісеру, — прызнаўся рэзчык па дрэве, а па сумяшчальніцтве дырэктар Аршанскага дома рамстваў Уладзімір Скалоў. — Рамства не дае перапынкі сувязі часоў, перадаецца ад пакалення да пакалення.

І тое, што майстры, не дамаўляючыся, робяць вельмі падобныя рэчы, шмат аб чым гаворыць. Нас з Украінай аб'ядноўвае славянская творчасць, і гэтага ніколі не адбярэш.

— У нас адно мысленне, — дадаў Уладзімір Варанчак, заслужаны майстар народнай творчасці Украіны, дырэктар Віжніцкай мастацкай школы з Івана-Франкоўскай вобласці. — І ідэалы агульныя. Мае знаёмыя прасілі прывезці беларускія газеты. Вельмі хочацца ведаць, як тут да нас ставіцца. Нельга верыць розным падбукторшчыкам. Украінцы, беларусы і рускія — братэрскія народы. Хіба ж нас можна пасварыць?

Сапраўдную выставу ваеннай тэхнікі арганізавалі магільёўскі прафліцый № 2, пры якім працуе гурток тэхнічнай творчасці. Рукамі навуцэнцаў пад кіраўніцтвам майстроў зроблены складаныя аўтамадэлі. Прычым гэта копія арыгіналаў, толькі ў памяншаным маштабе.

Менавіта ў тых гандлёвых радах, дзе свае работы дэманстравалі каледжы і школы-інтэрнаты, карэспандэнт «Звязды» спаткала міністра культуры Беларусі Барыса Святлова.

— Я звычайна ў гэтых майстроў на-

бываю сувеніры, — прызнаўся ён. — На кірмашы іх шмат, але падтрымліваю тых, каму асабліва патрэбны грошы. Наогул, гэтае свята вельмі прыгожае. Такое ўражанне, што яно год ад году набірае абароты, як той паўнаводны Днепр, на беразе якога гудзіць кірмаш. Вельмі моцны музычны складнік фестывалю, шмат разнастайных падворкаў...

СВЯТА БУЛЬБЫ І «УЛАДАР СЯЛА»

Бульбы на свяце і насамрэч было шмат. Прынамсі, у выглядзе страў, якія прэзентавалі раёны Магілёўшчыны. Асіповіцкія гаспадары прыгатавалі фаршыраваныя бульбяныя ляпцікі, ад аднаго віду якіх пачыналі цячы слінькі. З тымі, хто цікавіўся беларускай кухняй, шчыра дзяліліся рэцэптам. А артысты сельскіх клубав зрабілі да свята касцюмы буль-воркаў, у якіх вытанцоўвалі каля сваіх падворкаў.

Шмат чаго карыснага можна было даведацца на гусіным падворку, дзе сельскі Дом культуры з касцюмаў аграагарадка Бялая Дуброва прэзентавалі гусіны абрад. Ад ахвотных паўдзельнічаць у гусіных гонках абдою не было. Ды і відвішча, калі гуска ў чырвонай спадніцы бяжыць наперадкі з гусаком у сінім гальштукі, захапляльнае.

Упершыню ў рамках Купалля прайшоў пленэр па драўлянай скульптурцы. Плануюцца, што лепшыя вырабы зоймуць дастойнае месца на вуліцах Шклова і аграагарадка Александрыя.

Цікава было назіраць за спаборніцтвамі маладых селянскіх сем'яў, пераможцаў абласнога этапу рэспубліканскага конкурсу «Уладар сяла». За палым першынства змагалася 8 сем'яў з розных раёнаў.

Ну і смачныя ж гэтыя бульбяныя ляпцікі!

Шмат людзей вакол сябе сабралі мабільныя лазні, асабліва тая, дзе за прэзрытай вітрынай праводзілі майстар-клас парылшчыкі міжнароднай асацыяцыі лазневага мастацтва. «А як туды трапіць?» — цікавілася жанчына, якой таксама хацелася паспрабаваць лёгкай пары. Нехта падказаў: «Плаці 100 тысяч — і ты наступная».

Вось на што не шкадаваў грошы народ, дык гэта на шашлык і выпечку, якія прапаноўвалі розныя райа. 100 грамаў шашлык каштавала ад 18 000 (курны) да 30 000 (свіны) рублёў. А вось цукерак можна было наесціся і дарам. Трэба было толькі бліжэй трымацца да дзяўчынак у чырвоных каляюшых ад фабрыкі «Камунарка».

Шмат гледачоў сабралася каля міні-іпадрома, дзе свае магчымасці дэманстравалі выхаванцы коннаспартыўнай школы. А калі ў неба ўзняліся самалёты Магілёўскага аэраклуба, нават майстры кінупі свае палаткі, каб палюбавацца фігурамі высокага пілатажу. Дух займала ад таго, як самалёт, набраўшы вышыню, ныраў у піке, а потым зноў узнімаўся ўверх. Пад канец прадстаўлення ў мебы з'явіліся парашутысты, якія разгарнулі ў паветры вялікі беларускі сцяг.

У рамках свята «Купалле-2014» Магілёўская гандлёва-прамысловая палата правяла Дзень гандлёвага саветніка, куды запрасіла прадстаўнікоў 28 дэпартаменту. Перад тым, як наведваць куль-пальскі кірмаш, яны пабывалі ў магільёўскай ратушы на прэзентацыі эканамічнага, інвестыцыйнага і турыстычнага патэнцыялу Магілёўскай вобласці. У гэты ж дзень гасціям паказалі асноўныя аб'екты Шклоўскага раёна — завод газетнай паперы, прадпрыемства «Домабудаванне» і ААТ «Александрыйскае».

— З патэнцыялам рэгіёна азнаёміліся прадстаўнікі больш за 20 краін, сярод якіх Літва, Латвія, Францыя, В'етнам, краіны Ляцінскай Амерыкі, — адзначыў старшыня Беларускай Гандлёва-прамысловы палаты Міхаіл Мятлікаў. — Гэта гандлёва-выставачнае свята, якое дазваляе да бізнес-таварыстваў сваіх краін.

ДНЕПР — РАКА СЯБРОЎСТВА

Пад такім лейтматывам праходзіла усё свята. Асабліва гэта ідэя падкрэслівалася падчас вялікага гала-канцэрта, у якім прымалі ўдзел артысты Беларусі, Расіі і Украіны. Гасцей і ўдзельнікаў павішавалі Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка. Гэтае свята стала адным з галоўных у краіне, адзначыў ён. І нават тое месца, якое абрана для яго правядзення, сімвалічна. Александрыя якраз знаходзіцца на беразе Дняпра, дзе праходзіў знакаміты старажытны гандлёвы шлях «з варагуў у грэкі». Тут прадстаўнікі розных нацый і культур абмяняліся не толькі таварамі, але і ідэямі. Аляксандр Лукашэнка выказаў надзею на тое, што Днепр назаўсёды застанецца ракой сяброўства паміж тымі народамі, якія жывуць на яго берагах.

На вялікай сцэне выступілі майстры мастацтваў Беларусі, Расіі і Украіны. У канцэрце прымалі ўдзел Надзея Бабкіна і ансамбль «Руская песня», гурт «Іванушкі International», пераможца тэлепраекта «Голас» Сяргей Ваўчоў, удзельніца «Еўрабачання-2009» Анастасія Прыходзька. Віртуозную ігру прадэманстравалі гарманісты. Была створана праграма «Грай, гармонікі Магілёўшчыны!» з удзелам музыкантаў расійскага цэнтру «Іграй, гармонікі» імя Генадзя Завалюкіна і аркестра народных інструментаў імя Леаніда Іваноўска Магілёўскай абласной філармоніі.

Прыгожым эпілогам першага дня стаў вялікі феерверк і начная дыскатэка з удзелам гурта «Іванушкі International». А 6 ліпеня галоўнай падзеяй свята стала ўрачыстае ўшанаванне перадавікоў сельскай гаспадаркі і пераможцаў творчых конкурсаў.

Нэлі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара.

ЗАСЛАЎСКІЯ КАРАГОДЫ

Адно з самых любімых свят — Купалле — у гэтыя выхадныя адзначала ўся Беларусь. Жыхары Заслаўя таксама сабраліся разам у ноч з 6 на 7 ліпеня, каб пабачыць карагоды вакол вогнішча пад гучныя спевы дзяўчат, паўдзельнічаць у шматлікіх тэматычных конкурсах і проста адпачыць.

Надзея БУЖАН. Фота аўтара.

Транспарт

ЦЕПЛАХОДАМ З БРЭСТА Ў КІЕЎ... ..а ў перспектыве — з Балтыйскага мора ў Чорнае

Будаўніцтва першага ў краіне круізнага цеплахода запланавана на 2015-2016 гады, паведаміў намеснік генеральнага дырэктара РУЭСП «Днепра-Бугскі водны шлях» Сяргей ЗУБКО. З дапамогай гэтага судна будуць здзяйсняцца круізныя перавозкі па маршруце Брэст-Кіеў. У перспектыве маршрут плануецца пашырыць да Варшавы. Будаўніцтва цеплахода ажыццяўляецца ў рамках праграмы развіцця Прыпяцкага Палесся.

Працягваецца праца ўпраўлення марскога і рачнога транспарту над праектам воднатранспартнага злучэння Балтыйскага і

Чорнага мораў Днепр-Вісла-Одэр. «Было выпрацавана тэхнічнае заданне на распрацоўку шляху Е-40, якое прайшло экспертызу ў спецыялістаў з Чэхіі. Экспертыза паказала, што тэхнічнае заданне адпавядае ўсім еўрапейскім патрабаванням. Цяпер размяшчаны міжнародны тэндэр і ідзе выбар генпрадраччыка», — адзначыў Сяргей Зубко. У 2015 годзе плануецца скончыць працу над праектам і пачаць перапрацоўку будаўніцтва воднатранспартнага злучэння. Фінансаванне эканамічнага даследавання гэтага праекта ажыццяўляе Еўрапейскі саюз, прычым бюджэт складзе каля 1 млн еўра. Кошт жа саміх

работ па аднаўленні воднага шляху ацэньваецца ў 150-200 млн долараў. Гэта першы крок для таго, каб па водным шляху (Днепр, Прыпяць і затым Днепра-Бугскі канал) ажыццяўляліся не толькі лакальныя перавозкі, але і перавозкі зацэпачаных у праекце краін ЕС. З часам у праекце марскога і рачнога транспарту Рэспублікі Беларусь плануе перавозіць не толькі будаўнічыя матэрыялы і кантэйнеры (а такія водныя перавозкі з'яўляюцца асноўнымі), але таксама і пашырць магчымасці ў ажыццяўленні пасажырскага воднага транспарту.

Ілья КРЫЖЫВІЧ.

ВОДНЫ ТРАНСПАРТ У ЛІЦБАХ

У Беларусі на рачным флоце працуе 2,5 тысяч чалавек. Пра ўнікальнасць гэтай галіны сведчыць той факт, што рачнікі самі праектуюць, будуць і эксплуатаваць судны. Штогадзёныя аб'ёмы перавозкі грузаў па рэках сёння складаюць 4,5 тоны. У рэспубліцы — каля 2 тысяч кіламетраў водных шляхоў. Перавозкі ажыццяўляюцца на Дняпры, Прыпяці, Бярэзіне, Заходняй Дзвіне, Нёмане, Сожы, а таксама на Дняпра-Бугскім канале. Асноўныя перавозкі складаюць мінеральна-будаўнічыя і лясныя

грузы, таксама транспарт пасажыраў. У парку транспартнага і тэхнічнага флоту сёння каля 700 суднаў рознага прызначэння, якія базіруюцца ў дзесяці рачных партах Беларусі. З 2013 года ў рамках арганізацыі перавозак буйнагабарытных грузаў водным транспартам ажыццяўляецца перавозка энергетычнага блока для Беларускай АЭС. Аб'ём марскіх перавозак, арганізаваных беларускімі рэзідэнтамі ў 2013 годзе, склаў 3,8 млн тон, эквівалент паслуг марскіх перавозак — 233,9 млн долараў ЗША.

Суседзі

СВЯТА ДРУЖБЫ НА МЯЖЫ ТРОХ КРАІН

Закладзеную капсулу міру ўскрыюць праз 45 гадоў

Падчас мерапрыемства, якое традыцыйна праходзіць каля Курган Дружбы, што на мяжы Беларусі, Расіі і Латвіі, закладлі капсулу з пасланнем нашчадкаў, асвяцілі капліцу. У сустрэчы бралі ўдзел кіраўнікі ўлад, прадстаўнікі Еўрапарламенту і ветэранскіх, патрыятычных арганізацый.

94-гадовы жыхар Латвіі Іван Мікалаевіч ЦЕРАХАЎ, старшыня Даўгаўпілскага таварыства ўдзельнікаў вайны, родам з Беларусі.

— Ганаруся тым, што мая радзіма — Магілёўская вобласць, Хоцімскі раён, вёска Бярозка. З Данбаса быў прызваны на Балтыйскі флот. Пасля вайны жыў у Даўгаўпілсе. Доўгі час працаваў у праваахоўных органах, потым выкладаў гісторыю, савецкае права. Калі мы не будзем аб'ядноўвацца, а абмяжоўваць сябе граніцамі, толку мала будзе. І ў Латвіі, дзе я жыў, уладам трэба гэта разумець. Да таго справа дайшла, што пагасілі

вечны агонь у гарадах — у тым ліку і ў Рызе. Прыемна, што цяпер у Даўгаўпілсе пры дапамозе тых, хто дапамагае суайчыннікам за мяжой, дэпутатаў Еўрапарламенту запалілі Вечны агонь. І веру, што ён будзе гарэць! — гаворыць ветэран.

— Мой бацька, марскі афіцэр, разам з Іванам Церахамі на Балтыцы служыў. На гэтую сустрэчу з Латвіі прыехалі каля паўдзсяці чалавек. На жаль, штогод усё менш сярод іх ветэранаў

вайны. На сустрэчах ветэранаў у Латвіі ўсё больш іх нашчадкаў з партрэтамі памерлых герояў вайны. Латвійскім журналістам трэба беражліва запісваць успаміны тых, хто ваяваў, памятае пра вайну. І трэба зрабіць усё магчымае, каб у Латвіі гучала руская мова з вуснаў унучкаў і праўнікаў ветэранаў, — расказвае Таццяна ЖДАНОК, дэпутат Еўрапарламенту. Яна прадстаўляе партыю «Рускі саюз Латвіі».

Аляксандр Косінец, старшыня Ві-

цебскага аблвыканкама, і Андрэй Турчак, часова выканаўца абавязкаў губернатара Пскоўскай вобласці, на беларускім баку прыгранічна заклілі капсулу з пасланнем нашчадкаў. Яе ўскрыюць праз 45 гадоў. У пасланні гаворыцца: «Мы перакананы ў тым, што вы беражліва захоўваеце вернасць традыцыям пакалення пераможцаў. Мы прадлісваем вам: беражце мір. Мір — гэта галоўная ўмова шчаслівага жыцця для чалавека, развіцця і росквіту краіны. Беражце дружбу паміж народамі».

— Разам з Расійскай Федэрацыяй будзем саюзнаю дзяржавай, якая мае дастаткова магутнае сацыяльна-эканамічнае развіццё. Створаны Еўразійскі эканамічны саюз, які дазволіць яшчэ больш паспрыць павялічэнню эканамічнага патэнцыялу Расіі, Беларусі, Казахстана. З Латвіяй вядзецца эканамічнае супрацоўніцтва. Робіцца ўсё для таго, каб прыгранічныя краіны мелі цесную сувязь, узаемавыгадныя адносіны, — падкрэсліў на сустрэчы губернатар Віцебшчыны.

88-гадовы Уладзімір Уладзіміравіч ДАШЧОНАК — старэйшы жыхар Верхнядзвінска. Ён нарадзіўся ў Расонскім раёне, партызаніў на тэрыторыі былога Асвейскага раёна. Узнагароджаны ордэнам Айчынай вайны.

— У 17 гадоў пачаў ваяваць з ворагам — у атрадзе імя Арджанікідзе брыгады імя Фрунзэ. Аперыўся, у якіх браў удзел, было шмат. Памятаю, адразу каля 500 немцаў знішчылі. І на тэрыторыі Латвіі разам білі ворага рускія, латышы, украінцы, казахі, — успамінае ветэран. Адчуваю сёння гонар за тое, што перамаглі, адсталі сваю Радзіму. Трэба часцей расказаць пра тое, што было.

Падчас сустрэчы каля Курган Дружбы адбыліся канцэрт, акцыя

«Вогнішча Дружбы», паказальныя выступленні беларускіх і расійскіх вайскоўцаў, міжнародныя спартыўныя спаборніцтвы, працавалі «гарадкі майстроў», гандлёвыя рады. Праз мяжу сотні расіяў прыходзілі па беларускія тавары: сыры, каўбасы, хлеб і булкі, якія выпалкі на месцы, сувеніры...

Аляксандр ПУКШАНСКІ. Себежскі раён (Расія) — Верхнядзвінскі раён — Віцебск.

Фота: Аляксандр ПУКШАНСКІ

■ Апаленыя вайной

ДЗЕЦІ БЕЗ ДЗЯЦІНСТВА

Мне часта сніцца дзяўчынка гадоў шасці... Яна ляжала побач з намі на снезе. Напэўна, заблукала ноччу ці ў яе памерла мама. Апанута была вельмі лёгка: восенскае паліто і восенскія тупфлікі; на галаве вязаная шапачка, з-пад якой выбіваліся русыя кудзеркі. Яна нерухома ляжала на спіне з шырока расплюсчанымі блакітнымі вачыма і «гладзела»... у неба. Гэтую дзяўчынку, якая дагэтуль стаіць перад вачыма ў былога вязня канцлагера «Азарычы» Аляксандра Кізеева, узгадваю кожны раз, калі з-за нейкай драбязы апускаюцца рукі.

«ДЗІЦЯЧАЯ ХАТЫНЬ» ЧЫРВОНАГА БЕРАГА

З вайной, якая ўкрала ў дзяцей усё — бацькоў, дзяцінства, школу, будучыню, кроў, жыццё, нарашце, я, на шчасце, асабіста не знаёма. Але, калі чую гісторыі дзяцей «донараў», якім нейкім неверагодным чынам удалося выжыць у тым пекле, у грудзях усё халадзе... Пякуча адчуванне чужога, далёкага гора заклітвае душу.

Толькі на тэрыторыі Беларусі было не менш за 14 дзіцячых канцлагераў. Адзін з іх размяшчаўся непаладалёк ад Жлобіна ў вёсцы з сімвалічнай назвай Чырвоны Бераг.

На ўваходзе ў мемарыял «Дзецім — ахвярам Вялікай Айчыннай вайны», які называюць «дзіцячай Хатынню», «сустракае» тоненькая, бронзавая, безбаронная дзяўчынка-падлетак, з паднятымі над галавой скрываваемымі рукамі. Падкрэслена доўгія (быццам недзіцячыя) пальцы шырока разведзены. Яна нібы спрабуе засланіцца рукамі ад сваёй няўлічнай долі...

За дзяўчынкай на чорным сонечным праменьчыку — у тры рады стаіць бетонныя школьныя парты. Гэта так званы «мёртвы клас»... Менавіта там я і дамовіліся сустрацца з народжанымі ў сарочцы...

«БРУЧКА, ШТО ЗУБАМІ НЕ РАСКУСІШ, ДЫ ЖАБКІ Ё СУПЕ...»

Родзкім Барыс Данілавіч жыў у вёсачцы Гарбачы, што знаходзіцца за чатыры кіламетры ад Чырвонага Берага. У сваё восемдзесяці «хвосцікам» прыехаў на сустрэчу на вяселлі. Кажу: «Доўга не магу ісці, ногі баяць». А на пісапедзе куды хочаш заеду».

Дзядуля прыхінуў сваёго жалезнага каня да школьнай парты, сеў за яе... і ўспаміны нахлынулі самі сабой...

— У вёсцы пайшлі чуткі, што дзяцей немцы забіраюць. Дык мы залезлі пад падлогу, у яму, куды бульбу засыпалі, і сядзелі, як мышы пад венікам. Калі маці калябі біць, яна не вытрымала і са слязамі на вачах паклікала: «Дзеткі выходзьце, усё роўна нам гінуць». Мяне, паколькі я падкоўваў па ўзросце, немцы пасадзілі ў машыну і павезлі ў Чырвоны Бераг. Там нас ужо чакаў цягнік, на якім адправілі ў нямецкі канцлагер.

— У цягніку былі адны дзеткі? — Так, цэлы вагон дзяцей. І адна жанчына. Яна не пускала нас да дзвярэй. Казала: «Вас пастрэляюць». Сапраўды, той, хто спрабаваў уцячы, саскочыць з

цягніка, атрымаўшы кулю ў спіну. Да нас час ад часу даносіліся аўтаматныя чэргі «тра-та-та» і дзіцячыя крыкі.

— Што запомнілася з канцлагернага жыцця?

— Перавернуты човен, вакол якога нас ганялі... Кармілі вельмі добра (папучка гумару Барысу Данілавічу не займае). Бручка такая, што зубамі не раскусіш. Жабкі плавалі ў супе... Два хлопцы ўцякалі. Іх хутка злавлілі і

паставілі ў вузенькія шафцы, так, што нельга было вернуцца. Мы як агню баяліся тых шафаў, таму нават не думалі ўцякаць...

— Яны ж узброеныя. Далёка не ўцячаш, — далучаецца да размовы таварыш па няшчасці Аляксандр Арцёмавіч Пляцэўскі. Яго таксама ў 1944-м немцы пасадзілі ў цягнік, але ў іншы...

— Спачатку везлі таварнымі вагонамі для перавозкі жывёлы, а пасля пешшу паганялі калону з жанчын, дзяцей і старых у глыб лесу. Мы, стомленыя і галодныя, ледзьве перасоўваліся па костачкі ў жыццё са снегу і бруду.

— З кім вы ішлі? — З дзвюма сёстрамі і маці. Таго, хто не мог ісці, салдаты прастрылявалі... Памятаю, як абясцеленая ад доўгай дарогі жанчына, каб выратаваць тра-

— Людміла МЯЛАШЧАНКА, навуковы супрацоўнік філіяла «Чырвоны Бераг» Жлобінскага гісторыка-краязначага музея:

— У Чырвонабярэжскі лагер у чэрвені 1944 года дзяцей ва ўзросце ад 8 да 14 гадоў звозілі з некалькіх раёнаў тагачаснай Савецкай Беларусі. Тут вызначалі групу крыві і размяркоўвалі па розных канцэнтрацыйных лагерах. За тым як месяц фашысты вывезлі ардыю 1990 дзяцей, у тым ліку 15 юных ахвяр былі з Чырвонабярэжскага сельскага Савета. Гэта ўстанавіла надзвычайная камісія, якая працавала тут яшчэ ў 1944 годзе. Пры гэтым прывішчы мясцовых дзетак былі высветлены. Імянаў жа іншых дазнацца, на жаль, не ўдалося. Я апытала ўсіх дзяцей вайны, якія прайшлі праз Чырвоны Бераг і выжылі. Адзін з іх сказаў, што фашысты смяяліся ім у твар: «Ганарыцеся і радуйцеся: ваша кроў будзе адрадзена нямецкім салдатам».

Звычайны часнок стаў для Аляксандра Віктаравіча ГЕРТА выратавальным.

іх старэйшых дзяцей, якія трымаліся за яе падол, адшыла на абочыну і паклала пад сасну галасы скрутак. Раздаўся стрэл. На ён вачах фантанам узяцелі ўверх камякі мерзлай зямлі, крыві і снегу — дзіця замоўкла назаўсёды.

...Нас прыганялі на балота. Там, за калючым дротам, на мерзлай купіцы шукі зрабіла нам з хвойных ветак паціцільку. Мы жавалі горкія сасновыя іголки, заядаючы снегам. Часам немцы кідалі ў галодны натоуп, быццам сабакам, хлеб. Людзі наваліліся на яго, давалі адно аднаго, вырываючы з рук. У такіх нечалавечых умовах — пад адкрытым небам, без даху над галавой, без ежы і пітной вады — людзі паміралі цэлымі сем'ямі і па адным... Часта можна было бачыць, як па замерзлай маці поўзае дзіця, і наадварот, маці не хоча расставіцца з памерлай ці здубянай крывіначкай.

«ЧАСНОК ВЫРАТАВАЎ МНЕ ЖЫЦЦЁ»

Страшна ўявіць, як бы склаўся лёс Аляксандра Віктаравіча Герта са Жлобіна, калі б не той выратавальны часнок...

— Усіх жлобінскіх немцы звалі ў Азарычы, у лагер за калючым дротам на балочце. Нас, пэўна, таксама туды везлі, але, на шчасце, не давезлі... Скінулі ў вёсачку, праз якую пралязла іх машына... Вяскоўцы жылі як на параховай бочцы, прадчувалі аблаву... Большыя дзеткі на ноч ішлі хавацца ў жыцце. А я

— Калі пагрузілі дзяцей і машыны сталі адпраўляцца, жанчыны беглі ззаду і кідалі малым хто бульбінку, хто кавалак хлеба... Адна з іх кінула дзяўчынку, што сядзела побач са мной, маленькі вузельчык. «Шкрабай, — кажа, — дзяцей пад пахамі маж часнаком». У анучку і сапраўды была загорнутая галюйка часнаку. Я, не раздумваючы, з усёй сілы шкрабаў пазногцямі сабе і іншых дапамагаў шкрабаць...

У Чырвоным Беразе нас сагналі ў хлэй. І па чэраз павялі ў дом мыцца. Я праз акенца, неахайна завешанае фіранкамі, бачыў прабркі, кушэты доўгія, дзе кроў бралі. Але, на шчасце, туды не трапіў. Бо, калі мяне памылі, на целе з'явіліся вадзянкі. Фашысты, пэўна, прынялі іх за сыпны тыф, якога яны баяліся, як партызанаў. Таму ад мяне, як ад нягоднага, тут жа пазбавіліся: вывезлі на машыне з вёскі і высадзілі на перакрыжаванні дарогі. Шчасліўчыкаў, разам са мной, было чалавек 7, не больш. Але той дзяўчынкi, маці якой кідала часнок, з намі не было...

НАРАДЗІЎСА ТАМ, ДЗЕ ІНШЫЯ ПАМІРАЛІ

Канцлагер ёсць канцлагер. Калі скажу, што там людзі гінулі трымамі, нікога не здзіўлю. А вось пра тое, што Валяцін Мікалаевіч Татарынаў нарадзіўся на свет менавіта за калючым дро-

там Азарыцкага лагера смерці, думаю, ведаюць далёка не многія. Яго маці, якую адправілі ў «Азарычы» са Жлобіна ў пачатку сакавіка 1944 года, аслабленая і замучаная галодным і халодным канцлагерным жыццём, пры родах загінула. А нованароджанага загарнулі ў фуфайку і паклалі пад сасну — паміраць! Выкарміць малое было нечым і некаму. За увесь вечар і ноч немаўля не падало ніякіх прыкмет жыцця.

Раніцай узялі ў рукі гэты скрутак, каб адрэць яго ў штабель трупай дз «пахаваць» побач з маці. Ралтам нечакана крысочка фуфайкі адкінулася і — во цуд! — хлопчык заварушыўся. Упершыню за дні цяжкага лагернага жыцця ўсмешка прабегла па тварох вясняў. Нехта прынёс у фляжцы вады, нехта — кавалак сухара, і нават невядома дзе дасталі драбінку цукру. Усё гэта замачылі, зрабілі з тканіны нешта нахлупат соскі, і дзіця настольна схлаліся за жыццё. Пачало смактаць гэту суслу.

— «Адна з жанчын кінула дзяўчынку, што сядзела побач са мной, маленькі вузельчык. «Шкрабай, — кажа, — дзяцей пад пахамі, і маж часнаком».

«АДНА З ЖАНЧЫН КІНУЛА ДЗЯЎЧЫНЦЫ, ШТО СЯДЗЕЛА ПОБАЧ СА МНОЙ, МАЛЕНЬКІ ВУЗЕЛЬЧЫК. «ШКРАБАЙ, — КАЖА, — ДЗЯЦЕЙ ПАД ПАХАМІ, І МАЖ ЧАСНОКОМ».

Хлопчыку далі імя Валяцін, у гонар загінулай маці. А праз тры дні пасля яго нараджэння прыйшло вызваленне... Валяцін Татарынаў — адзіны вясень

Праз 70 гадоў пасля вызвалення таварышы па няшчасці — Барыс Данілавіч і Аляксандр Арцёмавіч — сустраліся за школьнай партай Чырвонага Берага.

гэтага лагера, у якога афіцыйна ў пасведчанні аб нараджэнні запісана: «Месяца нараджэння: канцлагер Азарычы», «Дата нараджэння: 16 сакавіка 1944 года».

«КЛАРА МНЕ ЛЕДЗЬ НЕ АДКУСІЛА ПАЛЕЦ, КАЛІ Я З КАРЫТА ДАСТАВАЛА БУЛЬБУ»

Падвождзім да чорнай школьнай дошкі ў «мёртвым класе». На ёй, быццам крэйдай, напісаны ліст 15-гадовай Каці Суसानай. Ён быў надрукаваны ў «Камсамольскай праўдзе» 27 мая 1944 года. А знайшлі яго, калі разбіралі цагляны мур разбуранай печы, у адным з дамоў у вызваленым раёнцэнтры Лёзна. Там беларуская школьніца

неслі ліст Каці Суसानай. Ён паказваў яго Васілю Уладзіміравічу. Той прачытаў і сказаў, што нават самы таленавіты пісьменнік не напіша лепш. На гэтым тэксце і спыніліся.

— За дошкай чорны прамень абрываецца — і мы бачым карэліка ветразі «папярэвага карабля» — які сімвалізуе няспраўджаныя мары загінулых дзяцей. На ветразях — адлігтыя ў метале імзныя сямых распушчэных дзяцей, якія больш за ўсё пацярпелі за гады вайны... Воля, На-сця, Зоя, Сіцяна, Ева, Пеця, Вера, Даша, Лена, Алёшка, Марына, Аркаша, Арына, Андрэй, Максім, Віця... Экскурсаводы распавядаюць, што суды нярэдка прыязджаюць маладыя і выбіраюць імя свайму будучаму дзіцяці...

Надзея ДРУЛА, Фота аўтара. Жлобінскі раён.

ПРЫВІТАННЕ З МІНУЛАГА... Удзельнікі вайны атрымалі да свята трохкутнікі

Знакамітыя трохкутнікі — лісты з фронту — своеасаблівыя сімвалы мінулай вайны, людскога спадзявання, радасці, а часам і гора...

Да свята 70-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у тэрытарыяльным цэнтры сацбаслугаўвання насельніцтва Першамайскага раёна Мінска прайшла акцыя — уручэнне ветэранам, удзельнікам і сведкам вайны трохкутных канвертаў-паштовак.

Сем дзесяцігоддзяў там запаветныя трохкутнікі не пакідалі абыякавым нікога, прыносячы як радасныя, так і сумныя весткі з фронту. Цяпер жа ўсіх, хто атрымаў такія лісты (а ў Першамайскім раёне гэта больш за 1000 чалавек), унутры чакаў прыемны змест — віншаванне са святам ад Прэзідэнта. Разам з інспектарам па асноўнай дзейнасці тэрытарыяльнага цэнтры сацбаслугаўвання Вольгай Селезневай, якая ўручала канверты і падарункі ад упралення сацбароны Першамайскага раёна, карэспандэнт «Звязды» завітала па некалькіх адрасах.

«Такі малады — толькі жыць...»

— О, франтавыя канверты, — адразу адрэагавала на падарунак дачка загінулага на вайне марак-падводніка Людміла Аляксандраўна Фядотава. — Я ад бацькі такія атрымлівала...

Пра падзеі вайны Людміла Аляксандраўна, якая нарадзілася ў 1935-м, не можа гаварыць без трышчэння — у голасе і ў руках. Сям'я, у якой было чацвёрта

— Як мы чакалі гэтых лістоў! — зноў пераводзіць погляд на канверт жанчына. — Памятаю, без квітнёў. Мама мыла бялізну. Прыходзіць паштальён і працавае маме ліст, толькі не трохкутны, а прамавугольны. Мама ўпала, назоўкі перакулілася... Яна адразу зраўмема, што бацька загінуў... Такі малады, такі прыгожы — 38 гадоў, толькі жыць...

— Першы дзень міру, узгадвае Людміла Аляксандраўна, быў сапраўды неверагодным: людзі плакалі (скончыліся пакуты), цалавалі, абдымалі салдат, падкідалі іх у паветра... Маці з дачкой пайшлі на вакзал і не ведалі, куды ісці. Вырашылі ехаць у Кенігсберг. Даехалі да Вільнюса і сустрэлі там колішнюю маміну калыжанку, якая ўгаварыла застацца ў горадзе. З 1951 года Людміла Аляксандраўна жыве ў Мінску. Кажу, што пенсію хапае, ёсць хлеб і да хлеба — жыць можна. Турбуе толькі тое, што не можа нікуды выехаць на калёсцы: у старой «хрушчоўцы» няма ліфта, ды і на вуліцы бардзюры высокія...

Маргарыта КАЛЫАЕВА — адна з тых, хто ў 1944-м дапамагав вызваляць Беларусі.

На сувязі з вызваленнем

— Мне не было каму дасылаць лісты і ад каго іх атрымліваць, — кажа 94-гадовае ветэран Маргарыта Іванаўна Кальмаева. — Мама памерла перад самай вайной, а брат пайшоў на фронт добраахвотнікам.

— Я удзельнічала ў аперацыі «Баграціён», за што была ўзнагароджана ордэнам Чырвонай Зоркі. Працавала тады ў органах дзяржбяспекі, рыхтавала радыстаў у партызанскія атрады. Пад-

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 24 июля 2014 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего МО ОАО «Луч» – управляющей компании холдинга «Обувь – «Луч»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)	Капитальное строение с инвентарным номером 500/С-3379 общей площадью 1030 кв.м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Немига, 30/1 (наименование: Здание клуба. Литер К 2/к; назначение: здание неустановленного назначения)
Продавец имущества	МО ОАО «Луч» – управляющая компания холдинга «Обувь – «Луч», ул. Копыля, 2, АБК, каб. 415, 220004, г. Минск
Организатор торгов	УП «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10
Начальная цена предмета торгов (без учета НДС)	29 926 770 000 белорусских рублей
Сумма задатка	2 900 000 000 белорусских рублей
Условия торгов (условия продажи)	1. Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов. 2. При приобретении права собственности на предмет торгов (продаваемое имущество) покупатель обязуется на протяжении одного месяца подписать охранную обязательность в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об актах историко-культурной спадчыны Рэспублікі Беларусь»
Наличие обременений	аренда

Продаваемое имущество является историко-культурной ценностью. Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего МО ОАО «Луч» – управляющей компании холдинга «Обувь – «Луч», утвержденного организатором торгов. К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внешние задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц) и индивидуальных предпринимателей; копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явилось только один участник, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа. Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся 24 июля 2014 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультация по вопросам участия в торгах осуществляются с 09.07.2014 по 22.07.2014 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017)327-48-36 (УП «Минский городской центр недвижимости»); (017)200-12-65, 226-59-70 (МО ОАО «Луч» – управляющая компания холдинга «Обувь – «Луч»).

ШАШК Пад рэдакцыйнай міжнароднага арбітра Мікалая ГРУШУСЦАКА

РАЗМІНКА
Пазіцыі да яе падрыхтаваў вядучы рубрыкі (на фота). І разгляд дапаможа рашалімакам лепш выступіць у конкурсе, у якім ім давядзецца прыміць удзел. Ва ўсіх канструкцыйных ході выйгрэш белыя:

1. **Белыя:** b2, b4, c1, f4, f6, g7, h6 (7). **Чорныя:** a5, c7, d4, d6, e3, e5, g3, h2, h4, h8 (9). Перагукаецца з задумкай І. Науроцкага (ЧРБ-10 1999 года № 50).

2. **Белыя:** a5, a7, e7, f6, g5, h6 (6). **Чорныя:** a3, b2, d4, d8, e3, e5, h4 (7). Перагукаецца з твораў П. Кажаноўскага («Горизонты шашек» № 4 за 2009 год, д. 28).

3. **Белыя:** c1, d2, e7, f2, f6, g1, g7 (7). **Чорныя:** a5, b4, c5, c7, d4, d8, e5, f4, h8 (9).

ПАМПЕРСЫ ДА КАЗАХСТАНА НЕ ДАЕХАЛІ

Супрацоўнікі пункта мытнага афармлення «Маладзечна» Мінскай рэгіянальнай мытнай канфіскавалі мышніна і чысцячыя сродкі, дзіцячыя памперсы на суму каля 1,4 мільярда рублёў. Тавар ішоў транзітам у вагоне з Літвы ў Казахстан.

Звесткі пра яго ў документах, прадстаўленых для мытнага афармлення, адсутнічалі. Не было пасведчанняў аб дзяржаўнай рэгістрацыі ў дачыненні да знойдзеных тавараў, паведамляў у аддзеле ідэалагічнай работы Мінскай рэгіянальнай мытні. Апраўнік заявіў у документах тавар больш танных гандлёвых марак. Аналіз паказаў, што ў гандлёвай сетцы нашай краіны кошт незалежных тавараў аказваўся на 10-15 працэнтаў вышэйшы, чым кошт у таварасуадвальных документах. Знойдзена канфіскавана як прадмет адміністрацыйнага парушэння.

Дзіяна СЕРАДЗЮК, Фота аўтара. Сяргей РАСОЛЬКА.

Ігуменскі тракт

№ 22 (80)

КУХНЯ ТЫШКЕВІЧАЎ

Вельмі крыўду я на Старога Уласа. Справа ў тым, што Уладзіслаў Сівы-Сівіцкі, вядомы таксама як беларускі пісьменнік пад псеўданімам Стары Улас, значную частку жыцця праслужыў спачатку звычайным кухарам, пазней кухмістрам, а пасля нават і эканомам у графаў Тышкевічаў, у іх валожынскіх маентках. Нам ён пакінуў зборнік вершаў «Год беларусаў» пра цяжкую долю мужыцкую. Пазней такіх вершаў напішуць яшчэ не адну тысячу тамоў (ажно і ў макулатуру іх цяпер не бяруць), а за Сівы-Сівіцкімі гэта была яшчэ навіна. А вась пра графскую кухню Стары Улас ані слоўца не прамовіў, і што там елі-пілі ў Валожыне або ў Вялым, або хто і як вынайшаў славетныя калдуны тышкевічаўскія — мы, быць можа, ніколі ўжо не даведаемся. Вось жа шкада, што настолькі не любіў Стары Улас сваю прафесію, што ніякай згадкі пра яе нам не пакінуў.

з першых чытачоў ведалі, на кухні якога канкрэтна графа іх гатуюць, з уласнага прыемнага досведу. Тады аўтарыц здавалася, што гэта і так усё ведаюць. А вась прайшло 160 гадоў — і тое, што было відавочным, забылася. Можна, захоўваюцца гэтыя веды ў сямейных паданнях роду? Але ні актрыса Беата Тышкевіч, ні яе брат Кшыштаф, які жыве ў Гамбургу і займаецца, між іншым, вытворчасцю кулінарных дакументальных фільмаў, чамусьці на публіцы гэтымі сакрэтамі ніколі не дзяліліся. Шкада.

Апроч славетных калдуноў, гісторыя захавала для нас рэцэпты «буракоў графа Тышкевіча» і «супа графа Тышкевіча». Што ж, дзякуй пакуль і за гэта. Але я перакананы, што сімвалічную аднасць з памяццю гэтага славутага роду мы маглі б культываваць у тым ліку і з дапамогай знакавых тышкевічаўскіх страў. Ці будучы калі-небудзь у Валожыне або Лагойску тышкевічаўскія рэстараны? Пакуль пра гэта можна толькі марыць.

КАЛДУНЫ ГРАФА ТЫШКЕВІЧА (на 4-5 порцый)

Для цеста: 2 шклянкі мукі, 2 яйкі (1 жаўток дадатава), 3-4 ст. лыжкі соку цыбулі, соль.

Способ прыгатавання: Прасеяць муку ў вялікую місу (насыпаць «горкай»), зрабіць ямку ў цэнтры, уліць сок цыбулі, убіць яйкі і жаўток, старанна вымесціць. Вадзі не дадаваць.

Пакрыць ручніком і паставіць «адпачыць» у прахалодным месцы на 30 хвілін.

Для начынка: 150 г сушаных грыбоў, 2 пакрышаныя цыбулі, тлушч для смажання, 200 г вэнджанаў шынкі, 2 звараныя ўкрутую яйкі, 1 сырое яйка, соль і перац на смак.

Способ прыгатавання: Перабраць сушаныя грыбы, старанна прамыць і замачыць у халоднай вадзе на 3-4 гадзіны. Ізноў прамыць і варыць на малым агні ў вадзе, у якой замочвалі 1-1,5 гадзіны. (Можна ўжываць і свежыя грыбы, тады замочваць і варыць не трэба.) Прыпусціць цыбулю на патэльні, дадаць пакрышаныя грыбы, смажыць разам 1 хвіліну, ахаладзіць. Дадаць дробна пакрышаныя вараныя яйкі, шынку, убіць сырое яйка, дадаць соль і перац на смак.

Раскатаць цеста ў круглы валік дыяметрам каля 5 см, нарэзаць кружамі 1 см таўшчынёй, раскладваць кожны ўручную. Пакалціць невялікую галку начынкай на кожны кружок з цеста, згарнуць калдуны, старанна зашчыпаць краі. Варыць у добра пасаленай вадзе на малым агні 5-6 хвілін пасля ўсплывання калдуноў на паверхню.

Апроч славетных калдуноў, гісторыя захавала для нас рэцэпты «буракоў графа Тышкевіча» і «супа графа Тышкевіча».

І дагэтуль пра кухню Тышкевічаў мы ведаем значна менш, чым пра кухню Салегаў, не кажучы пра Радзівілаў. А гэты графскі род быў не з апошніх у буйным Вялікім Княстве Літоўскім, а пазней і ў Расійскай імперыі. І не толькі багачамі і дзяржаўнымі пасадамі, якія ў рэшце рэшт растуць, як дым, але і сваімі навуковымі, культурнымі, а нават і спартыўнымі дасягненнямі славіўся. Канстанцін і Юстафій Тышкевічы ў сярэдзіне XIX стагоддзя заснавалі славетны прыватны музей старажытнасцяў у Лагойску і ў Вілені, калекцыі якіх далі пачатак сучаснаму Нацыянальнаму музею Літвы, а самі браты ліцацца заснавальнікамі навуковай археалогіі, краязнаўства і музейнай справы ў Літве. Бенедыкт Генрык Тышкевіч з Валожынскай галіны быў адным з піянераў фатаграфіі ў Беларусі і Літве, адным з першых аўтамабілістаў і тэнністаў, да таго ж яхтсменам, вандрунікам. Дарчы, гэта яго, а таксама яго сына, іншага Бенедыкта, службоўцамі былі Стары Улас, бацька пісьменніка Ядвігіна Ш. Ян Вяліцкі і бацька Канстанція Буйло Антон. Вось вам і цэлы асяродок беларушычы пры адным тышкевічаўскім двары. Міхал Тышкевіч, таксама з валожынскай галіны, — заўяты паляўнічы і археолаг, у другой палове XIX стагоддзя ўладальнік магчыма, найбольшай прыватнай калекцыі старажытнасцяў у свеце (перадусім рымскіх і егіпецкіх), экспанаты якой пасля яго смерці апынуліся ў музеях Парыжа, Лондана, Рыма, Каленгагена, Бостана. Альфрэд Тышкевіч — заснавальнік славутага літоўскага курорта Паланга. А вась актрысу Беату Тышкевіч добра памятае і цэніць стараішае пакаленне аматараў кіно не толькі ў Польшчы, але і ўсёй прасторы колішняга СССР. Таму вельмі крыўдна, што нават тыя нешматлікія звесткі пра буйную кухню Тышкевічаў, якія да нас дайшлі, зусім бясістэмныя.

Напрыклад, адна з самых вялікіх загадак беларускай гісторыі: якому з графаў Тышкевічаў належыць гонар вынаходніцтва славетных калдуноў? Археолаг Юстаху або Міхалу, палкоўніку 17-га палка напалеонаўскага ўлану? Або, можа, яшчэ камусьці са славутага роду? Рэцэпт гэтай стравы пададзены ўжо ў першым выданні «Кухаркі літоўскай» (1854) з пазнакай «калдуны графа Тышкевіча», прычым, відаць, многія

6 Гасцеўня

«МЫ НІКОЛІ НЕ БЫЛІ НА ЗАДВОРКАХ ГІСТОРЫІ»

Аповед пра «брутальную» шляхту

Тэлеканал «Беларусь 3» зноў радуе глядачоў перадачамі з нашумелага гістарычнага цыкла. Раней на тэлеэкраны ўжо выходзілі «Слуцкія паясы. Тайныя знакі», «Радзівілы. Тайны сям'і», «Нацыянальная дыялогія. Статут ВКЛ», «Нацыянальная трылогія. Герб. Гімн. Сцяг». Усе гэтыя перадачы, знятыя на роднай мове, нядаўна сталі лаўрэатамі спецыяльнай прэміі Прэзідэнта дзеечам культуры. І вась зноў навінка ад каманды на чале з Міхаілам Равуцкім — «Шляхта. Брутальная гісторыя». Нават пачуўшы назву, хочацца глядзець... Мы вырашылі сустрэцца з рэжысёрам праекта Марыяй Жукавай, якая здымала і папярэднія выпускі (акрамя «Прылогіі»). СМІ пра яе яшчэ не пісалі, таму вы, шануюныя чытачы, будзеце першымі, хто пазнаміцца з гэтай таленавітай дзяўчынай.

— *Тэма шляхты, з аднаго боку, запатрабаваная нашымі спецыялістамі, з іншага — многае пра гэта ўжо сказана. Ці ўдалося адшукаць штосьці сапраўды новае, каб прывябіць глядача?*

— Хачу адзначыць, што над сцэнарыем фільма працавалі прафесіяналы, якія ведаюць сваю справу. Аўтар фільма, вядомы ўсім Міхаіл Равуцкі, падшоў да тэмы без усялякай лірыкі — правакацыяна, смела, грунтоўчыся на гістарычных фактах. Ён сучаснай мовай нагадаў некаму нашу, беларускую, гісторыю, а камусьці яе адкрыў. У Міхаіла своеасабліва манера пісьма, часам складаная для ўспрыняцця, але ў яго творачы ёсць якраз той самы «постмадэрнізм»: спасылі, няўлоўныя цытаты, якія робяць тэксты шматслоўнымі — як той казаў, іх трэба чытаць паміж радкоў. Ён аўтар «не для ўсіх»: ёсць штосьці элітарнае ў тым, што ён робіць. Здымкі праекта праходзілі ў Беларусі, Польшчы, Расіі. Юлія Чагінец і Алена Борматава, карэспандэнт АТН, кантактавалі з цікавымі людзьмі, бралі інтэрв'ю. Ім пашчасціла сустрэцца з нашчадкамі беларускай шляхты. Якраз гэта і было нечым новым. 5 серый — 5 гісторыяў. Юлія Чагінец асабліва пашанцавала: яна пабывала ў гасцяў у Мацяра Радзівіла, на свае вочы ўбачыла некаторыя арыгіналы партрэтаў

і дваранства» — гэта не проста арганізацыя, гэта людзі. Людзі з радаводамі, тыя, хто маюць права на шляхетнасць. Гэта вельмі цікава. Напрыклад, яны арганізуюць балі, папулярныя гісторыю, што вельмі важна. Усе ведаюць мудрасць: «Народ, які не памятае свайго мінулага, не мае права на будучыню...» Мы яшчэ раз нагадаем, што беларусы ніколі не былі на задворках гісторыі, мы сваімі рукамі стваралі гісторыю. Мы моцная нацыя, мы вартыя будучыні! І гэта выклікае гонар.

— *У аўтара «Шляхты» Міхаіла Равуцкага, як заўсёды, было шмат задумак і ідэй. Наколькі ваша рэжысёрскае бачанне супадала з яго прапановамі?*

— Мы разумеем адзін аднаго. Мы свядома адмовіліся ад рэканструкцыі, касцюміраваных пераапрапананняў... У мінулы тэ-

— Можна сказаць, што паступова прыходзіць прызнанне вашай творчай працы?

— Гэты год быў асаблівым для мяне і для нашай каманды — мы атрымалі прэмію Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Гэта вялікі гонар. Пэўна, я была самая маладая з лаўрэатаў. Была намінацыя «Лепшы рэжысёр» у конкурсе «Тэлевізія». Я ўдзячна сваім настаўнікам і сям'і за царпліваць і любоў. Для мяне такіа высокая ацэнка — гэта, зразумела, аванс. Тым больш, думачы пра будучыню, я бачу сябе рэжысёрам-дакументалістам, хачу здымаць аўтарскія кіно.

— *Ці ёсць творчыя задумкі на будучыню, якія ўжо можна было б раскрываць?*

— Я думаю, што час раскрываць, але мяне, як і казала, цікава сябе паспрабаваць у аўтарскім дакументальным кіно. Ёсць ідэі, ёсць героі, і ёсць рух у гэтым кірунку. Буду чакаць спадарожнага ветру — і, спадзяюся, яшчэ не раз з вамі сустрэнемся.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

лепраектах мы знайшлі пэўную форму (такія тэлевізійная візуальная, як я ўжо казала, постмадэрнісцкая публіцыстыка) і працягваем яе прытрымлівацца. Гэта наш стыль. Мы выкарыстоўваем элементы мультыплікацыі, каляжнай графікі, дадаём кадры з кінахронікаў або мастацкіх фільмаў... Сённяшні свет эклектычны, і мы гаворым на яго мове. Гэта адпавядае той рэальнасці, у якой мы жывём. Гэта зразумела і даступна глядачу. Тэлевізійны фільм пачынае адрознівацца ад дакументальнага, у класічным разуменні, таму мы працуем

— *Які лёс чакае «Шляхту» пасля завяршэння прэм'еры на «Беларусь 3»?*

— Я думаю, «Шляхту» яшчэ доўга будуць абмяркоўваць у інтэрнэце. Практыка паказала, што нашы праекты — не разавыя. Напрыклад «Слуцкія паясы» паўтаралі, пэўна, 5 разоў. Таму і «Шляхту», я думаю, яшчэ не раз будуць трансліраваць. Гэта паказчык таго, што праект робіцца для глядача: пакуль у нас ёсць глядач, жывуць нашы праекты.

Версія

СОФ'Я СЛУЦКАЯ — КАТАЛІЧКА?

Соф'я Слуцкая многім вядомая як праваслаўная святая. У гонар гэтай жанчыны нават названы сталічны храм. Аднак гісторык Анастасія Скеп'ян сцвярджае, што праваслаўная святая насамрэч была... іншай веры.

Доказы такому сцвярджэнню змяшчаюцца ў новай кнізе «Князі Слуцкія», напісанай старшым навуковым супрацоўнікам аддзела гісторыі Беларусі Сярэднікам і пачатку Новага часу Інстытута гісторыі НАН Беларусі, дацэнтам Анастасіяй Скеп'ян. Ёй удалося адшукаць дакументы, у якіх падрабязна апісваюцца жыццё Слуцкай, пачынаючы ад самага яе нараджэння да заключэння шлюбных кантрактаў у 1595 годзе, калі яна трапіла пад апеку роду Хадкевічаў.

Па словах даследчыцы, у жыцці Соф'і было тroe мужчын, якія зрабілі значны, часта не самы лепшы ўплыў на яе лёс: гэта аглянку Геранім Хадкевіч, муж Януша Радзівіла, а таксама антаганіст мужа Ян Караль Хадкевіч. Апошні, дарчы, хоць і славіўся як палкаводзец, у прыватным жыцці быў чалавекам з нявытрыманым характарам, імкнуўся перашкодзіць усяму Служыце Янушам, строіў усялякія падкопы. З сапраўдным палітычным арэна і асабістым сварак паміж гэтымі трыма асобамі жыццё Соф'і было незаіздольным: спачатку змаганні за яе руку, пасля — за маенткі. Жанчына вымушана была ездзіць паміж судамі і краінамі, што не лепшым чынам адбілася на яе здароўі і прывяло да заўчаснай смерці.

Анастасія Скеп'ян адзначае, што ёсць дакументы са сведчаннямі родных, з якіх вынікае, кім па веравызнанні лічыла сябе гэтая жанчына. У іх Соф'я ўласнай рукой напісала, што з'яўляецца каталічкай, таму адмаўляецца выйсці замуж за калывініста Януша Радзівіла. Знойдзены таксама ліст, які Радзівілы даслалі ў Рым з просьбай дазволу на шлюб Соф'і з некатоікам, да таго ж чалавекам, які знаходзіцца з ёй у

блізкай ступені сваяцтва. Пазней, па словах даследчыцы, былі зроблены падробкі, у якіх сцвярджаецца, што Януш з'яўляўся каталіком, а Соф'я абараняла інтарсы праваслаўнай царквы.

У кнізе «Князі Слуцкія» распавядаецца не толькі пра лёс княжны Соф'і. Тут падаецца падрабязная карціна жыцця роду Альскавічаў-Слуцкіх, які бярэ свой пачатак ад Уладзіміра Альгердавіча, князя кіеўскага, што ў 1390-я гады атрымаў Слуцкае княства. Пасля Уладзіміра паспадаром Слуцкіх стаў яго старэйшы сын Аляксандр (Альскавіч), які і лічыцца заснавальнікам роду; ме-навіта ад гэтага скарончага варыянта імені і сталі называцца яго нашчадкі — Альскавічы.

Аўтары ўдалося па-іншаму паглядзець на ролю прадстаўнікоў роду Альскавічаў-Слуцкіх у горадстве XV — XVI стагоддзях. Яна паказала іх як адзін з найбуйнейшых арыстакратычных родаў, прадстаўнікі якога адірагалі значную ролю на палітычнай арэне

Вялікага Княства Літоўскага і Рэчы Паспалітай.

Шмат год працуючы над гісторыяй князёў Слуцкіх, Анастасія Скеп'ян даследавала архівы не толькі Беларусі, але і іншых краін. Яна вывучала польскамоўныя архівы дамоў Радзівілаў (1885), Сангушкаў (1890), Салегаў (1892) і многія іншыя.

Даследчыца дадала, што тры гады таму ў Кіеве была зроблена цікавая знаходка, якая таксама датычыцца гэтага роду. Партрэт «невядомага» князя Слуцкага быў знойдзены ў сховішчых музея Пячэрскай лаўры — ён не ўнесены ні ў адзін вопіс, не разу не экспанаваны. Адкуль ён з'явіўся ў Кіеве, хто яго аўтар, яшчэ давядзецца высвятляць музейным супрацоўнікам.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

Малая радзіма

У ПАДБЯРЭЗЗЯ І ЕС — АГУЛЬНЫ ІНТАРЭС Чым завабіць турыста?..

Дзякуючы праекту «Жывая гісторыя майго краю», які быў рэалізаваны пры ўдзеле Еўрапейскага саюза, вывучаецца слаўнае мінулае і вёскі Падбярэззе Віцебскага раёна. Тутэйшым ёсць што паказаць...

У Падбярэззі нарадзіўся Ян Антоній Храпавіцкі, вядомы дзяржаўны дзеяч, спікер, дыпламат Рэчы Паспалітай. Фальварак у ліку іншых належаў і роду Агінскай. Паводле слоў краязнаўцаў, недалёка ад вёскі — самая высокая ў краіне хва, якую за незвычайную форму мясцовае людзі называюць «ведзьміна лапа». Ёсць і яшчэ адзін сапраўдны цуд: елка, якая зраслася з сенею. У наваколлі вёскі — найпрыгажэйшыя бярэзавы гай, «мядзведжы» бор, даліна ледніковага прырвы. У вёсцы можа з'явіцца музей, прысвечаны развіццю сельскай гаспадаркі. Ёсць і іншыя цікавыя ідэі. На жаль, да нядаўняга часу пра багату гісторыю Падбярэззе было мала вядома. І турыстаў тут пакуль што няма. Але прагнозы самыя аптымістычныя.

«ПАДБЯРЭЗСКІ КУФАР»

— Цяпер у Беларусі шмат увагі надаецца развіццю вёскі. Але ў праграмах эканамічнага развіцця не заўсёды ёсць ідэі, імпульсы, якія маглі б быць звязаныя з гісторыяй канкрэтнай тэрыторыі. Глобальная ідэя праекта «Жывая гісторыя майго краю» — паказаць, як шмат мы, беларусы, маем, успомніць свае багатыя карані. І на гэтым басісе можна «надбудаваць» і іншыя праекты, у тым ліку і эканамічныя. Гісторыя, вядома, рэч нематэрыяльная, але ўсё цесна звязана. «Падбярэзскі куфар» — адзін з прыкладна-падымацкіх міні-праектаў. Яны ўсе розныя, але іх аб'ядноўвае адно — любоў да той тэрыторыі, населенага пункта, людзей, якія там жывуць або працуюць, — кажа Галіна ВЕРАМЕЙЧЫК, кіраўнік прадстаўніцтва

завяшчанага аб'яднання «Deutscher Volkshochschul — Verband eV» (ФРГ) у Рэспубліцы Беларусь.

Напэўна, многія чытачы бачылі сюжэты па тэлебачанні пра адзінага жыхара вёскі Стоілы ў Пружанскім раёне, які выразае з дрэва фігуркі. Пра яго нават знялі фільм «Драўляны народ».

— Калі паўтара года таму мы вызначалі праекты, якія могуць уяўляць інтарэс, сумняваліся ў тым, што трэба падтрымліваць праект «Вясковы ренесанс», бо ў вёсцы жы- вюць толькі Мікалай Тарасюк, народны майстар. І ўявіць сабе не маглі, што да гэтай вёскі будзе прывулены вялікі інтарэс. Арганізавалі свята, на якое прыехалі выхадцы з яе. У райвыканкам свята вырашылі зрабіць штогадовым, — працягвае Галіна Верамейчык.

— Стагоддзямі ў кожнай беларускай сям'і ў доме быў куфар, куды складваліся толькі самыя каштоўныя атыбуты жыцця. Куфар у нашым выпадку — сімвал вяртання памяці. Некаторыя людзі, якія нарадзіліся, жылі, валодалі Падбярэззем, вядомыя далёка за яго межамі, — расказвае Вялічкіна КІРЫЛАВА, кіраўнік міні-праекта «Падбярэзскі куфар».

Кіраўнікі мясцовай улады падтрымалі энтузіястаў. — Мы рады дапамагач тым, хто гатовы і можа «падмацаць» гістарычныя пласты, увасабляць ідэі па папулярнасці гісторыі роднага краю. Гэта ў ліку іншага — залогом нашага паспяховага развіцця. Важна, каб тутэйшыя жыхары, асабліва дзеці і моладзь, зразумелі, што могуць ганарыцца велізарнай гісторыяй продкаў. Мо гэта натхніць людзей тут заставацца жыць, пра-

цаваць, ствараць сем'і, — гаворыць Ксенія КАРАБАЧ, намеснік старшыні Віцебскага райвыканкама.

ЛЯ РАКІ І ТРАКТА

Вёска Падбярэззе знаходзіцца на беразе ракі Заходняй Дзвіна, якая са старажытных часоў з'яўлялася галоўнай транспартнай артэрыяй паўночнай Беларусі. Праз вёску праходзілі і сухапутныя шляхі, у тым ліку і Вялікалуцкі тракт, які яднаў Віцебск з буйным адміністрацыйным і ваянным цэнтрам Расіі — Вялікімі Лукамі. Гэты шлях меў важнае гандлёвае і ваенна-стратэгічнае значэнне для ўсіх беларускіх земляў. Археолагі канстатуюць, што першыя паселішчы ў наваколлях Падбярэззе былі яшчэ ў VIII стагоддзі да нашай эры — IV стагоддзі нашай эры.

У 1562 годзе ў грамаце караля польскага і вялікага князя літоўскага Жыймонта

II Аўгуста згадваецца зямля Падбярэзская «над ракою Дзвіною» — як уладанне віцебскага харунжлага Фёдара Данілавіча Храпавіцкага.

— У 1612 годзе ў вёсцы нарадзіўся Ян Антоній Храпавіцкі. У любым дачыненні гэта яго біяграфія. Ён быў дзяржаўным дзеячам. Вучыўся ў Кракаве. Потым, як тыповы «сярэдні шляхціц» тых часоў, служыў Радзівілаў. У 1636 годзе паехаў за мяжу па адукацыю. Наведаў Амстэрдам, Бельгію, Францыю, слухаў лекцыі ў Сарбоне і вучыўся ў Падуанскім універсітэце.

У 1637 годзе перайшоў з калывінізму ў каталіцтва. Гэта яго дазволіла зрабіць добрую кар'еру. Асноўная дзейнасць Яна Антонія Храпавіцкага — служба ў сямье. Цяпер бы сказалі, быў парламентарыем. Двойчы выбіраўся маршалам (спікерам). — Аўт., парламента, браў удзел у пасяджэннях шматлікіх камісій. Быў і дыпламатам. З 1661 года вёў перамовы з расійскімі пасламі. У выніку было падпісана перамір'е. Заканчэнне вайны дазволіла яму вярнуць свае ўладанні, — расказвае Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА, навуковы супрацоўнік Віцебскага абласнога краязнаўчага музея, які стаў адным з даследчыкаў гісторыі вёскі.

ЁСЦЬ ШТО ПАКАЗАЦЬ

Падчас свята вёскі Падбярэззе тутэйшыя і госці перанесліся ў часе. Працаваў гістарычны падворак, правалі верніскаж выстаўкі мастацка-гістарычных знаходак ад Ніны Міхайлаўны Грыгор'евай, Таццяны Васільеўны Лышкавай — жыхарка вёскі. Можна было ўбачыць «Стаянік падбярэзскага ку-

Ля мядзведжага бору будуюць ГЭС.

фара» — месцы гістарычнай рэканструкцыі і іншае. А што далей?

— Добра ўспамінаць і гаворыць пра тое, як было і што. Падзяляюся думкамі, на чым можна зарабляць грошы, чым завабіць турыста. Пачнем з назвы вёскі Падбярэззе, якая так прыгожа гучыць. Напэўна, такой гаваркай назвы няма больш нідзе ў наваколлі. Тое, што відаць з ракі, — цуд. Я маю на ўвазе вялікі ліставы масіў: ясен, ліпа, клён... Прыгожы лес, якога нідзе на Віцебшчыне больш няма. У вобласці больш распаўсюджаны хвойныя, а тут поймаены лес. А які прыгожы, як яго называюць мясцовыя жыхары, «мядзведжы бор!» Расце і вельмі рэдкая расліна — венырыны чаравічкі, від архіўдзі. Апошнія ўласцівы трапічным краінам. Мы знайшлі вельмі рэдкую з'яву: тут ёсць елка, якая зраслася з сенею. А вядома ж, што хвойныя дрэвы не любяць ліставых.

У аколках вёскі расце самая вялікая хва на Беларусі — «ведзьміна лапа». Гэтае дрэва, як той казаў, у тры абхват. На трохметровай вышыні яна раздвойваецца, потым растраіваецца. І атрымліваецца «чалачева рука». Ёсць легенда, быццам там была ведзьма, яна паскудзіла, яе злавілі і забілі... Можна, у Бела-вежскай пушчы ёсць і большая хва, але пра

Панскія збудаванні.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, ПРИНАДЛЕЖАЮЩЕГО НА ПРАВЕ СОБСТВЕННОСТИ ОАО «ГРОДНЕНСКИЙ ЛИКЕРО-ВОДОЧНЫЙ ЗАВОД»

Лот № 1			
Наименование предмета торгов, краткая характеристика	Капитальное строение с инв. № 621/C-13699 – сливной пункт одноэтажный, кирпичный площадью 110,8 кв.м, 1977 г.п.; капитальное строение с инв. № 621/C-13750 – хранилище зерна башенного типа, 1979 г.п., площадью 127,2 кв.м в составе: 2 хранилища объемом по 1400 куб.м.; 3 металлических ворот общей длиной 12,19 м; калитка металлическая; 2 ограждения общей длиной 293,87 м; капитальное строение с инв. №621/C-21021 – цементно-бетонное покрытие площадью 1340 кв.м		
Местонахождение имущества	Минская обл., Несвижский р-н, г.п. Городея, ул. Вокзальная, 62 и 62/1		
Информация о земельном участке	Имущество расположено на земельном участке площадью 0,2921 га с кадастровым номером 624255700001001171, назначение – обслуживание зданий и сооружений		
Начальная цена предмета торгов	524 916 657 рублей с учетом НДС	Сумма задатка	15 747 500 рублей
Сведения о продавце	ОАО «Гродненский ликеро-водочный завод», г. Гродно, ул. Виленская, 22, тел. 8(0152) 77 17 89		
Сведения об организаторе торгов	Гродненское областное учреждение финансовой поддержки предпринимателей, г. Гродно, ул. Мицкевича, 8, тел. 8(0152) 77 23 79, 74 49 11		
Номер счета организатора торгов для перечисления задатка	р/с 3015570330025 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, г. Гродно, ул. Мицкевича, 3, код 739, УНП 500481906		
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола о проведении торгов	Условия оплаты	Определяются по согласованию победителя торгов с продавцом при заключении договора купли-продажи
Срок подачи документов для участия в торгах	Торги состоятся 18 июля 2014 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8		
Условия участия и порядок проведения аукциона размещены на сайте организатора торгов www.fincetr.by			
Дополнительная информация по телефонам в г. Гродно: 8(0152) 77 23 79, 74 49 11			

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Аукцион состоится 15 августа 2014 года в 11.00 по адресу: 212030, г. Могилев, ул. Ленинская, 12, конференц-зал. Организатором аукциона является РУП «Белтелеком» в лице Могилевского филиала РУП «Белтелеком», находящегося по адресу: 212030, г. Могилев, ул. Ленинская, 12.

№ лота	Площадь, предлагаемая в аренду, кв.м / Коэффициент по п.8.2.	начальная цена лота	размер задатка
Капитальное строение, здание АТС, помещения, 4-й этаж, Могилевская область, г. Могилев, ул. Островского, д. 52			
1.	32,8 кв.м / 2,5	8,2/836400	0,82/83640

Шаг аукциона – 5%, срок аренды – не менее 3-х лет. Цель использования: для производственных целей (за исключением вредных производств), размещение офисов, складских помещений, для оказания услуг.

Документы на участие в аукционе принимаются с 09.07.2014 по 14.08.2014 (с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00 по рабочим дням) по адресу: г. Могилев, ул. Ленинская, 12, каб. 401. Документы, поданные после 16.00 14.08.2014, не рассматриваются.

Заключительная регистрация участников аукциона в день проведения аукциона с 9.00 до 10.00 по адресу: г. Могилев, ул. Ленинская, 12, каб. 401. Для участия в аукционе участник в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе: - перечисляет задаток с/с 3012200007522 в филиале № 700 Могилевского областного управления АСБ «Беларусбанк», код 536, УНП 700838273, Могилевский филиал РУП «Белтелеком»; - подает заявление на участие в аукционе; - заключает соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона;

Предоставляет копию платежного документа о перечислении задатка. Помимо указанных документов: - физическое лицо предъявляет документ, удостоверяющий личность; - индивидуальный предприниматель – копию свидетельства о государственной регистрации; - юридическое лицо (резидент Республики Беларусь) – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; - нерезидент – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения.

Предоставляет физическое лицо, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность, данного представителя. Копии документов предоставляются без нотариального засвидетельствования. Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену за предмет аукциона. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 3-х рабочих дней со дня проведения аукциона обязан: 1) в установленном порядке перечислить на расчетный счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка; 2) возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом аукциона под роспись; 3) заключить договор аренды по результатам аукциона в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола аукциона. В случае отказа или уклонения Участника аукциона, ставшего победителем аукциона (единствен-

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 14 августа 2014 года проводит 15-ый открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номера лотов	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
251	Грузовой ГАЗ-66-01 ш. 0375807 дв. 126634 1984 г. 4 кат. 1367 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	32 000 000	3 200 000
252	Грузовой ГАЗ-66-01 ш. 0375329 дв. 122130 1984 г. 4 кат. 1380 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	32 000 000	3 200 000
253	Грузовой ГАЗ-66-02 ш. 0319827 дв. 30521-83 1983 г. 3 кат. 1529 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	31 000 000	3 100 000
254	Грузовой ГАЗ-66-02 ш. 0319757 дв. 30441-83 1983 г. 3 кат. 1909 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	31 000 000	3 100 000
255	Грузовой ГАЗ-66-02 ш. 0306194 дв. 195848 1982 г. 3 кат. 1493 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	31 000 000	3 100 000
256	Грузовой ГАЗ-66-04 ш. 0322549 дв. 46945-83 1983 г. 3 кат. 2769 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	32 000 000	3 200 000
257	Грузовой ГАЗ-66-11 ш. 0475598 дв. 229439 1986 г. 4 кат. 1202 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	34 000 000	3 400 000
258	Грузовой ГАЗ-66-12 ш. 0471584 дв. 205731 1986 г. 4 кат. 1679 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	34 000 000	3 400 000
259	Грузовой ГАЗ-66-12 ш. 0411958 дв. 9707585 1988 г. 4 кат. 1270 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	34 000 000	3 400 000
260	Грузовой ГАЗ-66-14 ш. 0471296 дв. 203703-86 1986 г. 3 кат. 2742 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	34 000 000	3 400 000
261	Автошасси ГАЗ-66-15 ш. 0504567 дв. 142916 1987 г. 3 кат. 9005 км	г. Борисов, в/ч 20193	32 000 000	3 200 000
262	Автошасси ГАЗ-66-15 ш. 0548111 дв. 165034-88 1988 г. 3 кат. 5470 км	г. Борисов, в/ч 20193	32 000 000	3 200 000
263	Автошасси ГАЗ-66-12 ш. 0470614 дв. 199864386 1988 г. 4 кат. 2719 км	г. Борисов, в/ч 20193	32 000 000	3 200 000
264	Автошасси ГАЗ-66-15 ш. 0540216 дв. 99612-88 1988 г. 3 кат. 3878 км	г. Борисов, в/ч 20193	32 000 000	3 200 000
265	Автошасси ГАЗ-66-15 ш. 0540216 дв. 99516 1988 г. 3 кат. 25132 км	г. Борисов, в/ч 20193	32 000 000	3 200 000
266	Автошасси ГАЗ-66-15 ш. 0533050 дв. 51973-88 1988 г. 4 кат. 8774 км	г. Борисов, в/ч 20193	32 000 000	3 200 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж 14 августа 2014 г. в 11.00. К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительские и другие необходимые документы до 17.00 11 августа 2014 года. Победитель аукциона обязан: 1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3-х дней с момента проведения аукциона. 2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5-ти банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10-ти банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи. Задаток и денежные средства победителем лота перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: 3012244970018 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр. Машерова, 29, код 153001739, УНП 101099370, БИК 153001369. Без НДС. Справки по тел.: (017) 398 07 81, факс (017) 398 07 81. Наш адрес в интернете: www.bsk.by, mail@bsk.by.

РУП «Институт недвижимости и оценки»

ОЦЕНКА ИМУЩЕСТВА (недвижимость, транспорт, оборудование, бизнес, интеллектуальная собственность) ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕДЕНИЕ АУКЦИОНОВ

извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества Посольства Республики Беларусь в Российской Федерации

Лот № 1	Нежилое помещение в жилом доме на 1-ом этаже (далее – Объект)	Российская Федерация, г. Мурманск, ул. Софьи Перовской, д. 10.	Начальная цена с НДС (18%), \$ США	Задаток с НДС (18%), \$ США	Шаг аукциона, %
			250 000	12 500	5

Назначение – нежилое, инв. номер по тех. паспорту 2231. Литер А. Кадастровый номер 51-20:0002058:919. Общая площадь – 143,3 м². Год постройки – 1953. Фундамент – бутовый, ленточный. Стены – кирпичные. Отопление, водопровод, горячее водоснабжение, канализация, электроосвещение, радио, телефон, вентиляция имеются.

ЗЕМЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК
Земельный участок для обслуживания Объекта не выделен. Земельный участок выделен для обслуживания группы жилых домов, в том числе и для дома, где расположен Объект. Кадастровый номер земельного участка: 51-20:0002058:8. Площадь земельного участка по кадастровому паспорту – 11 300,0 м². Разрешенное использование земельного участка – жилые дома с помещениями магазина, дипломатического представительства Республики Беларусь, встроенные гаражи.

УСЛОВИЯ
К участию в аукционных торгах допускаются индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица без ограничения, вне зависимости от государственной принадлежности, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе, внесшие задаток по заявляемому лоту и представившие другие необходимые документы. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Сумма для оплаты затрат на организацию и проведение аукциона производится в российских рублях либо долларах США по выбору Победителя аукциона (Претендента на покупку).

Обязанность по оформлению всех документов по оформлению сделки купли-продажи возлагается на Победителя аукциона (Претендента на покупку). Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) – Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта в течение 10 (десяти) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. Расчеты по приобретенному на аукционных торгах Объекту производятся путем перечисления денежных средств Победителем аукциона (Претендентом на покупку) на расчетный счет Посольства Республики Беларусь в Российской Федерации в течение 5 (пяти) банковских дней после заключения договора купли-продажи Объекта по конечной цене продажи, определенной по итогам аукциона и с учетом перечисленного ранее Победителем аукциона (Претендентом на покупку) задатка.

Аукцион состоится 07.08.2014 в 11.00 по московскому времени по адресу: г. Мурманск, ул. Софьи Перовской, д. 10 или по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, пом. 4 в 11.00 по минскому времени в случае удовлетворения заявления участника.

Для участия в аукционе приглашаются граждане, юр. лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы, подавшие заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона); предоставившие заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, заявление об ознакомлении с документами, продаваемым Объектом (по форме, установленной Организатором аукциона) и заключившими с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (по форме, установленной Организатором аукциона), а также прилагающие следующие документы: юр. лица – доверенность, выданную представителю юр. лица, копии учредительных документов, свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; индивидуальные предприниматели – копию свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; физ. лица – паспорт, представители физ. лиц – паспорт и доверенность, удостоверяющую нотариально; организациям и физ.лицам (нерезидентам РБ) – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до даты заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о собственности, выданный обслуживающей с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык; представители юр. и физ. лиц (нерезиденты РБ) – легализованная в установленном порядке доверенность. При подаче документов заявитель (представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юр.лица – документ, подтверждающий полномочия. Подача документов по почте не допускается. Сведения об участниках аукциона не подлежат разглашению.

Организация и проведение аукциона осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь. Задаток перечисляется на р/с 3012232135083 в ОАО «Белинвестбанк» код 739, 04-098-340, DEUTSCHE BANK TRUST CO. AMERICAS New York SWIFT

Организатор: 8 (017) 306-00-07, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 505-09-52 • www.ino.by • e-mail: 5538325@mail.ru

код ВКТРУ533. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества Посольства Республики Беларусь в Российской Федерации, проводимом 07.08.2014 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим Победителем (Претендентом на покупку), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта. Задаток, уплаченный участником аукциона, не ставшим Победителем аукциона, Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона (назначенной даты его проведения в случае признания аукциона несостоявшимся) или с момента регистрации Организатором аукциона отказа от участия в аукционе.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 2. Окончание приема заявлений 05.08.2014 в 12.00. По письменному заявлению потенциального покупателя и предоставлении платежного поручения о внесении задатка, заверенного оригинальной печатью банка, полученных Организатором аукциона посредством почтовой и/или электронной почты по 29.07.2014 до 16.30 по минскому времени, заявляя на участие и необходимые документы будут приниматься в Российской Федерации 05.08.2014 в 10.00 до 15.00 по московскому времени по адресу: Российская Федерация, г. Мурманск, ул. Софьи Перовской, д. 10.

По желанию участника аукцион может быть проведен в Минске. Для этого участник должен обратиться к Организатору аукциона с письменным заявлением (почта, электронная почта, факсимильная связь) в срок не позднее 30.07.2014.

Заключительная регистрация участников 07.08.2014 в 10.30 до 11.00 по месту проведения аукциона. Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом аукциона. Контактное лицо для осмотра Объекта: Степанова Оксана Решидовна +79113025365. Организатор аукциона или Продавец вправе снять Объект (лот) с торгов до объявления его проданным без объявления причин снятия.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
Наименование объекта, краткая характеристика	Капитальное строение, инв. № 400/C-69052 (назначение – здание специализированное трубопроводного транспорта), площадью 116,7 кв.м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121/4

Местонахождение объекта г. Гродно, ул. Максима Горького, 121/4

Лот расположен на земельном участке Кадастровый номер 440100000002007937, площадью 0,031 га (назначение – земельный участок для обслуживания здания канализационной насосной станции) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121/4. Примечания: земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земель: земельный участок, расположенный в охранной зоне сетей и сооружений канализации, код – 13.5, площадь – 0,0102 га

Начальная цена продажи 251 316 565 (двадцать пять тысяч двести пятьдесят шесть тысяч пятьсот шестьдесят пять) белорусских рублей без учета НДС

Сумма задатка 12 565 929 (двенадцать миллионов пятьсот шестьдесят пять тысяч девятьсот двадцать девять) белорусских рублей

Продавец Ликвидационная комиссия РУП «Гродногестиль», 230015, г. Гродно, ул. Горького, 121, тел./факс 43-99-64

Организатор торгов РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 41-98-32, 41-98-34

Условия аукциона Без условий

Условия оплаты По договоренности сторон

Срок заключения договора купли-продажи Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов

Номер р/с для перечисления задатка р/с 3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 50033225.

Аукцион состоится 18 июля 2014 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в назначенный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: Прием заявления на участие в аукционе с оформлением поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; юридическим лицам – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; индивидуальным предпринимателям – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; юридическим лицам – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Примем заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатор аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 21.05.2014 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30. Последний день приема заявлений – 14 июля 2014 г. до 15.00.

Телефон для справок: 41-98-32, 41-98-34 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ в объявление о проведении аукциона по продаже имущества

Корелинского филиала Гроднооблплотрестобщества, назначенного на 30.07.2014 г., следующего содержания: **исключить условие проведения аукциона.**

Объявление было опубликовано в газете «Звезда» 28.06.2014 г.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 07 августа 2014 года проводит 14-ый открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номера лотов	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка, (бел. руб.)
216	Грузовой Урал-43202 ш. 066330 дв. 987584 1986 г. 4 кат. 9083 км	г. Гродно, в/ч 05733	45 000 000	4 500 000
217	Грузовой Урал-43202 ш. 0229698 дв. 589336 1984 г. 4 кат. 19607 км	г. Гродно, в/ч 05733	45 000 000	4 500 000
218	Грузовой Урал-43202 ш. 0229698 дв. 611778 1984 г. 4 кат. 9727 км	г. Гродно, в/ч 05733	45 000 000	4 500 000
219	Грузовой Урал-43202 ш. 0238014 дв. 584900 1984 г. 4 кат. 30256 км	г. Гродно, в/ч 05733	40 000 000	4 000 000
220	Грузовой Урал-43202-0011-01 ш. 028692 дв. 651620 1984 г. 4 кат. 19339 км	г. Гродно, в/ч 05733	45 000 000	4 500 000
221	Грузовой Урал-43202-0011-01 ш. 028692 дв. 650043 1984 г. 4 кат. 5422 км	г. Гродно, в/ч 05733	45 000 000	4 500 000
222	Грузовой Урал-43202-0011-01 ш. 028089 дв. 635796 1984 г. 4 кат. 45175 км	г. Гродно, в/ч 05733	45 000 000	4 500 000
223	Грузовой Урал-43202-0011-01 ш. 027942 дв. 638871 1984 г. 4 кат. 4862 км	г. Гродно, в/ч 05733	45 000 000	4 500 000
224	Шасси УРАЛ-4320 ш. 004981 дв. 259346 1981 г. 4 кат. 23105 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	33 000 000	3 300 000
225	Шасси УРАЛ-4320 ш. 005098 дв. 265197 1981 г. 4 кат. 26814 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	33 000 000	3 300 000
226	Шасси КамАЗ-4310 ш. 0023970 дв. 976915 1986 г. 4 кат. 15212 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	50 000 000	5 000 000
227	Шасси КамАЗ-4310 ш. 0029293 дв. 0058857 1987 г. 4 кат. 7189 км	г		

Спорт-тайм

Паўфінальная класіка: Лацінская Амерыка супраць Старога свету

У тыднёвым спартыўным аглядзе «Звязда» распадае пра трыумфатару Уімблдона, буйныя перамогі «Мінска» і БАТЭ, а таксама анансаванне сённяшняга футбольнага мундзіялю.

1. У паўфіналах чэмпіяната свету сустрэнуцца па дзве каманды ад Лацінскай Амерыкі і Еўропы. У першым чвэрцьфінале зборная Германіі пераіграла французам.

Аргенцінцы, як і немцы, прайшлі ў паўфінал дзякуючы ранняму голу (1:0). У «нябесна-блакітных» у матчы супраць бельгіяц адзначыўся Гансала Ігуаін.

2. Мінскае «Дынама» пераіграла «Гомель» (1:0) і першым забяспечыла сабе месца ў першай шасціраці. Героем сустрэчы стаў Эрнан Фігерэда, які на 34-й хвіліне забіў у вароты Андрэя Клімовіча.

кага чэмпіянату барысаўчане пераігралі брэскае «Дынама» з буйным лікам — 4:0. Дублем адзначыўся Віталь Радзівонаў.

3. Максім Мірны ў пары з тайванскай тэнісісткай Чжань Ха-цін аступілі ў фінале мікста на Уімблдонскім турніры. У паўфінале беларуска-тайванскі тандэм пераіграў леташні чэмпіён Уімблдона — Крысіціну Младзенавіч/Даніэля Нестара.

Ангель ды Марыя пабачыў аднавіцка да фіналу. Але ці будзе там яго каманда?

ру стала чэшка Петра Квітава, якая ў фінале менш чым за гадзіну пераіграла канадку Эжэні Бушар. А вась у мужчын паядынак за трафей доўжыўся амаль што чатыры гадзіны.

дэра Федэрэра. Для абодвух трыумфатару гэтага года тытул на Уімблдоне стаў другім у кар'еры. Гэтак жа сінхронна Квітава і Джокавіч перамагалі ў Лондане тры гады таму.

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ

КОТКА Ў МЯШКУ

Школа ў вёсцы Мілашова Мёрскага раёна была адкрыта ў пазамінулым стагоддзі (будынак яшчэ і цяпер красуецца над возерам). А ў сярэдзіне трыцятых мінулага — настаўнікам там (ці як тады казалі, «кіроўнікам»), працаваў Станіслаў Любавіч.

Але ж, дзякаваць Богу, дзеці свайго настаўніка не вельмі слухалі і такім чынам захаваў матчыну мову да хрушчоўскай нацыянальнай палітыкі, да сучасных нашых часоў.

Зрэшты, пра школу. У ёй тады былі два вялікія пакоі для вучняў і два такія ж (плюс кухня) — для пана Станіслава.

Аднак да тутэйшых дзевак імпэту ў пана чамусьці не было: ён сабе дзесь у свеце яе адшукаў праз службу знаёмстваў (была такая ў Польшчы), распачаў ліставанне і вась...

Пан Станіслаў прапанаваў гасці прагуляцца да вады, пакатацца на лодцы.

Тая, аднак, прапанову адмяла: сказала, што хоча легчы. А перад тым (у пана вочы на лобі) сама сабе наліла віна і... стала распранацца.

Пан быў збнтэжаны! Ён знякавеў і як падсмалены даўся ў дзверы. Тут жа пайшоў да суседа, папрасіў, каб той адвёз «нявесту» назад на станцыю, дзе перадаў ёй на словах, што ўсё, кропка — аніякіх стасункаў паміж імі быць не можа, бо... падманула яна: у пісьмак малявала сябе юнай «дзевэзчай», сціплай і цнатлівай, а на яе аказалася...

Так што служба службай (як казалі потым вясцоўцы пра тую службу знаёмстваў) і ліставанне ліставаннем, а нявесту лепш шукаць самому.

Ці зразумеў гэта пан Станіслаў, гісторыя замоўчае, бо ў хуткім часе ён з'ехаў з Мілашова, змяніў школу.

Альфрэд Тычко, в. Ідолта, Мёрскі раён.

ПОМСТА

Хто не ведае, як у спякотны дзень дакучаюць мухі, слянін, авадні... І, вядома ж, не толькі людзям. Цяжкі гэта час для жывёл: у пяць хвастоў не абароніцца. А калі ён адзі? І ногі спутаны... І на шыі ланцуг? І гаспадар, як на ліха, спазняецца...

То будзе яму, як таму каню! Не верыце? Тады слухайце.

Дзядзька Павел (назвам яго так) прамаргаў некай раз — запанзіўся на пашу, каб забраць каня. А лета, гарачыня... Як той бедны Каштан і вытрымаў!

Але ж нарэцце прыджаў — з'явіўся гаспадар. Каб хутчэй было, адвязаў каня, распуштаў, усочыў яму на спіну. Конь тут жа ў бок канюшні, з усіх чатырох — куляй дамчаў. Вось ужо і будынак віднеецца, дзверы насцеж расчынены.

— Т-р-р! — загадзя крычыць гаспадар. — Стой, халера на цябе!

А Каштан — каб вухам павёў... І ўсё б, можа, нічога яшчэ, калі б дзверы праём у канюшні быў высокі, а так...

Як ні гнуся дзядзька, а па лоб такі добра зарабіў!.. Можна, хоць пасля гэтага мазгі ў яго на месца сталі: напэўна, будзе думаць, дзе каня навязваць і калі яго з пашы забіраць?

Аляксандр Матошка, г.п. Расоны.

ПРУТОК

Аднойчы наш тата адпачываў у санаторыі і, вярнуўшыся дадому, пачаў раздаваць падарункі:

— Гэта — табе!
— Гэта — табе!
— А гэта — табе! — сказаў ён і працягнуў мне... пруток. Самы што ні на ёсць звычайны.

Я скрывіла вусны: во, знайшоў падарунак... — Гэта не проты пруток, — патлумачыў тады тата, — гэта — вінаградная лаза. Яе трэба пасадзіць у зямлю, паліваць вадзічкай. Яна прарасце, зазеленее, і праз год-другі ў нас будзе свой вінаград.

Навіна гэта ўсім спадабалася. Яшчэ б — свой вінаград!.. Але з чаго? Няжы вась гэты сухы дубчык можа прарасці, зазеленець? Няжы на ім вырасце смачны вінаград? У гэта нека мала верылася, асабліва матулі.

Ды яшчэ калі даведалася, што тата купіў гэты пруток аж за дзесьці рублёў!..

І тым не менш мой падарунак быў урачыста пасаджаны ў вялікую кадку з-пад старога фікуса, а даглядаць яго даручылі мне.

Кожны дзень я старанна палівала зямлю, а потым доўга разглядала пруток. Я шукала на ім хоць якую-небудзь пупышчачку, з якой мог бы паказача зялёны лісток. Але нічога нават блізка падобнага на дубчыку не з'яўлялася.

«Цікава, — аднойчы падумала, — вось я яго паліваю, паліваю, а ён, можа, і каранёў яшчэ не пусціў?»

Двама пальцамі хуценька пацягнула пруток з зямлі. Так і ёсць — каранёў ніякіх. Утыкнула дубчык назад і пальцамі зраўнавала зямлю.

Уначы я убачыла сон, быццам мой пруток зазеленеў, вырас пад самую стэль, як наш стары фікус, і цяпер аж гнуся пад цяжарам гронка вінаграду.

Раніцай перш-наперш я пабегла да кадкі. «Ну, — думаю, — сёння карані ўжо дакладна выраслі!» Вырвала пруток — зноў нічога...

Цяпер кожны дзень пасля палівы я выцягвала пруток з зямлі, спадзеючыся ўбачыць вусы каранёў. Дзе там!..

Тата надта перажываў з-за гэтага, а маці толькі пад'юджвала:

— Ну, як жа... Захацеў, каб на гэтай палцы за дзесьці рублёў вінаграду нарасло!
Аднойчы, выцягнушы пруток і убачышы, што каранёў усё яшчэ няма, я ўжо хацела ўсадыць яго зноў у кадку, як раптам над маёй галавой пачуўся сярдыты голас бацькі:

— Што ты робіш?
— Я... я правяраю, выраслі карані ці не...
— І часта ты гэта робіш? — спытаўся бацька.
— Кожны дзень...
— Ну, вась, — закрычыў тата маме на кухню, — вась у чым тут справа! Не мой той чалавек мяне ашуканы! Я ж банчы ў вінаград!

— Ну, а нам які толк з яго вінаграду? — сказала мама, заходзячы ў пакой. — Выкінь цяпер свой пруток на сметнік!

— Навошта ж яго відкаваць? — адказаў тата. — За яго грошы заплачаны. Ён яшчэ можа спатрабіцца! І шматзначна глянучы на мяне, тата выцягнуў пруток з зямлі і паклаў на шафу...

Тамара Бунта, г. Мінск

РАЗМАЎЛЯЦЬ ТРЭБА ПРАЎІЛЬНА!

Было гэта гадоў сорок таму, але ж актуальнасці, думаю, не страціла.

Адна з нашых дзядзят паступіла вучыцца, паехала ў горад. Колькі там часу пажыла — прыязджае да бацькоў у вёску. Трэба ж праведзець ды харчоў з дому ўзяць — на спёкненню не дужа разугляецца.

Карацей, пагасціла яна, нешта дапамагла, збіраецца ад'язджаць. Маці ёй сумкі пакуе: і гэтага трохі палажыла, і таго... А потым кажа дачці:

— Дзіцятка, вазьмі кошчык, падскок па драбіне на гарышча. Там цібуля вісіць — ты ўбачыш. Прынесі крыху...

Госці б адразу паслухацца, а яна скрывілася, як той цібулі з'еўшы, ды кажа:

— Мама, ну как ты разгаварываеш? Чо у тебя за слова такіе? Нужно говорить правильно: лестница, лук, чердак...

Але ж ці мала пра што мамы гавораць дочкам, а дочкі — мамам. Як правіла, паміж імі ўсё і застаецца... Праўда, калі змест размоў на суд людскі не выносіць...

У гэтым выпадку гэта зрабіла дачка. Праз нейкую гадзіну-другую выйшла яна з дому, села ў аўтобус поруч са сваёю сяброўкай: едзе ў горад і расказвае — як быццам толькі ёй, але ж іншыя пасажыры таксама не глухія:

— Представьтесь, попросила меня мама слезить на чердак за луком. Я залезла, в корзину его набрала, только стала спускаться... А драбина з-пад ног як паедзе! Кошкы з цібулькі як бразнецца... І сама я ледзьве ўтрымалася... А то б пакалеціцца, мусіць, магла...

Не скажу дакладна, пасля гэтага выпадку ці не, але ў нас нарадзілася показка. Ва ўсіх, хто тры дні пахвіў у горадзе, але ўжо «навучыўся» там «правільна» размаўляць, людзі сталі пытаць: «А ты што — за Перахрэсце выехаў і ўжо гарадскім стаў?»

Перахрэсце — гэта назва блізкага лесу. Як на чужы розум, дык і гэтае слова непрыгожае, «няправільнае». А як на наш — дык сваё, роднае. Як тое ж гарышча, драбіна, кошчык і незлічоная безліч іншых.

Сяргей Яромольчык, в. Багданюка, Лунінецкі раён. Рубрыку вядзе Валіяціна ДОУНАР.

Усходні гараскоп на тыдзень

АВЕН. У пачатку тыдня ініцыятыва і актыўнасць могуць аказацца нясвоечасымі, таму ў гэтыя дні нічога сур'ёзнага лепш не планавайце. Калі вам прапаўняць звышурочную працу, не адмаўляйцеся, але перад згодай рэальна ацаніце свае магчымасці — гэта не будзе лішнім. Сачыце за развіццём сітуацыі на працы больш старанна: не выключаючы, што вас могуць падставіць.

ЦЯЛЕЦ. Паспрабуйце не прапусціць удалы выпадак, бо дзякуючы старым сувязям з'явіцца рэальны шанец рэалізаваць свае планы. Варта быць асцярожнымі падчас сустрэч і перамоў: існуе небяспека дробных хітраўсяў. Досціп і красамовства, а таксама здольнасць лёгка і зразумела выказаць думкі, дазволіць вам пакарыць усіх сваім талентам апавадальніка.

БЛІЗНЯТЫ. Не варта здзяйсняць геарычных учынкаў: іх проста не ацэняць. Лепш займіцеся назапашанымі дробнымі праблемамі. Першая палова тыдня можа абрынуць на вас пасток сустрэч, званкоў і папяровай працы. Магчымы таксама клопаты, звязаныя з арганізацыйнымі мерапрыемствамі.

РАК. Цалкам верагодна, што вы адкрыеце для сябе новыя сферы дзейнасці, а гэта пацягне за сабой знаёмства з людзьмі, якія стануць для вас і партнёрамі, і сябрамі. Падобныя перамены будуць у радасць, бо мернае жыццё стала патроху надкучаўца. Не ігнарыце меркаванне навакольных, бо менавіта яны дазволіць зрабіць каштоўныя высновы, неабходныя для рэалізацыі ідэй.

ЛЕУ. Вельмі удалы тыдзень. Не адмаўляйцеся ад паездкаў: яны акажуцца выніковымі.

Захапляцца містыкай і разгадваць чужыя сакрэты ў цяпер варты — гэта можа прывесці да плёткаў і інтрыг вакол вас. Чацвёр дасць вам магчымасць бурнае старога і вызваліць месца для стварэння новага. У гэты дзень добра закладваць аснову для вялікіх спраў.

ДЗЕВА. Надыходзіць перыяд напружанай працы. Вам трэба будзе мабілізаваць усе свае сілы і магчымасці для рашучага рыўка. Не спыняйцеся і не звяртайце ўвагі на дробныя няўдачы: яны ніяк не змогуць паўплываць на поспех. Навакольныя зарыз будучы вельмі добразмычліва ставіцца да любых вашых пацярэнняў, тым не менш варта быць больш пераборлівым і стасункам.

ШАЛІ. Не прыешвайце падзеі, інакш не зможаце аб'ектыўна разлічыць свае сілы. Знайдзіце час для вырашэння старых праблем. У гэтым вы можаце разлічыць на дапамогу сяброў і блізкіх. Магчыма цікавая дэлевава сустрэча, якая ўнясе ў ваша жыццё значныя змены.

СКАРПІЊ. Будзеце гатовы правіць выключную вытрымку і такт у гутарках з начальствам, падчас дзелавых нарад і пры сустрэчах з калегамі на працы. Калі здолееце зрабіць гэта, то вас будзе чакаць поспех: наступіць выгадны перспектывны прапановы, з'явіцца ўплывовыя знаёмыя.

СТРАЛЕЦ. Дзвядзецца папрацаваць на працягу ўсяго тыдня, але справы ўсё роўна будуць працоўна павольна. Варта звярнуць увагу на некаторыя свае недахопы і, па магчымасці, іх выправіць. Так вы зможаце пацэбнуць многіх непрыемнасцяў.

Паспрабуйце знайсці агульны інтарэс з блізкімі людзьмі і арганізацыі сумесны адпачынак у выхадныя.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні ў сітуацыі, якая складалася, пазіцыя сілы працаваць не будзе, а толькі кіраванае незадаволенасць або канфліктную сітуацыю, так што дадзіце павольны дыпламатычны і гнуткасі ў прыняцце рашэнняў. Прыслухайцеся да голасу уласнай інтуіцыі, і вы набудзеце ў асобе партнёра сапраўдных аднадумцаў. Не ігнарыце дробязі, і тады яны адкрыюць вам вельмі шмат карыснага і цікавага. Бліжэй да канца тыдня верагодныя добрыя весткі з-за мяжы.

ВАДАЛЕЙ. Працягваючы на гэтым тыдні такія якасці, як пажыццёвы і цяперны, вы толькі выгаджаеце: вазы кар'еры пакараюць зноўдзействуючы адлюстраванне ў выглядзе першых станаўчых вынікаў. Хоць тыдзень больш прыдатны для адпачынку, тым не менш у гэты час можна заняцца і любімай справай. Ваша прадабравасць дазволіць пашырыць гарызонты магчымасці. Паспрабуйце спакойна выслушаць прэтэнзіі з боку блізкіх людзей і знайсці аптымальнае выйсце з сітуацыі, якая складалася.

РЫБЫ. Памылкі здзяйсняюць усе, але мудрасць жыцця заключаецца ў тым, каб не паўтараць іх і не рухацца па замкнёным коле, а здабываць з цяжкасцяў пазітыўны вопыт. Гэта і ёсць для вас асноўная заданая тыдня. Калі нешта не атрымалася з першага разу, паспрабуйце яшчэ і яшчэ раз, але ідзіце іншым шляхам, звярніцеся на параду да вашага мудрага дарадцы і настаўніка. Не сумнявайцеся: ён знаходзіць дзесьці зусім побач.

Крымінал

Украді попелыніцу за 1,8 млн

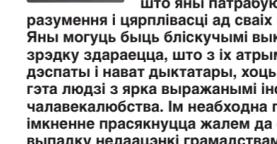
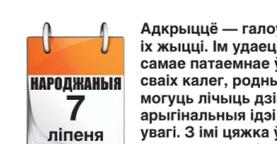
У другой палове дня хлопці і дзяўчына зайшлі ў павільён аднаго са сталічных гандлёвых цэнтраў. А выйшлі з попелыніцы коштам больш за 1,8 мільёна рублёў, ні аддаўшы за яе ні рубля...

Як паведамілі ў Цэнтральным РУУС г. Мінска, парачка знаходзілася ў павільёне не больш за 15 хвілін: разглядала выстаўленую прадукцыю, кансультавалася з прадаўцом. Пакуль хлопчэ нібыта выбіраў падарунак, яго спадарожніца... правярала шэфлядыя стала, дзе знаходзілася каса. Не знайшоўшы там грошай, маладыя людзі пайшлі.

А праз некаторы час прадавец заўважыла, што няма хрустальнай попелыніцы коштам больш за 1,8 мільёна рублёў. Вось толькі зямельнікі не ўлічылі наяўнасць відэакамер у гандлёвай кропцы: цяпер іх шукае міліцыя.

Сяргей РАСОЛЬКА

Адркрыцц — галоўна тэма ў іх жыцці. Ім удаецца крануць самае патэмнае ў душах сваіх калег, родных і сяброў. Іх могуць лчыць дзівакі, але і арыгінальныя ідэі заслужоўваюць увагі. З імі цяжка ўжывацца, таму што яны патрабуюць вялікага разумення і цяроплівасці ад сваіх партнёраў. Яны могуць быць бліскучымі выканаўцамі, але зрэдку здараецца, што з іх атрымліваюцца дэспаты і нават дыктатары, хоць пераважна гэта людзі з ярка выражанымі інстынктамі чалавечнасці. Ім неабходна пераадолець імкненне прасякнуцца жалем да саміх сябе ў выпадку неадацці грамадствам — рана ці позна іх усё ж такі ацэняць.

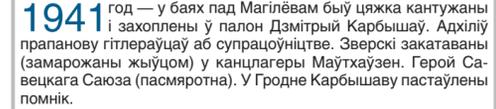

Даты Падзеі Людзі

1766 год — нарадзіўся Жан Ларэі, французскі хірург, адзін з заснавальнікаў ваенна-палявой хірургіі. Удзяліўся ва ўсіх паходах Напалеона I, правёў поўную рэарганізацыю эвакуацый параненых з поля бою і сістэмы іх лячэння. Упершыню арганізаваў палывы лазарэты («амбулансы»), прапанаваў і практыкаваў раннюю ампутацыю канечнасцяў, шырока прымяняў трэпаначыю чэрапа, распрацаваў хірургію ваенных ран грудной клеткі.

1861 год — нарадзілася Магдалена Радзіві, беларуская асветніца, мецэнатка. Шмат ахвяравала на дзяцей-сірот — адкрыла для іх шэраг прытулкаў. У сваіх вёсках арганізавала школы, стварыла таварыства цвярозасці, устанавіла студэнтам Віленскага і іншых універсітэтаў некалькі стипендыі. Але галоўнае месца ў дзейнасці Магдалены Радзіві займала падтрымка першых беларускіх перыядычных выданняў. Яна алекавала выдавецтва «Загляне сонца і ў наша аконца», «Нашу ніву»; на яе грошы былі выдадзены першыя кнігі Максіма Багдановіча і Канстанцы Буілы. Памерла ў 1945 годзе.

1941 год — у баях пад Магілёвам быў цяжка кантужаны і захоплены ў палон Дзмітрый Карбышэў. Адхіліў прапанову гітлераўцаў аб супрацоўніцтве. Зверскі закатаваны (замарожаны жывцом) у канцлагеры Маўтхаўзе. Герой Саўецкага Саюза (пасмяротна). У Гродне Карбышэў пастаўлены помнік.

Было сказана

Янка КУПАЛА, народны паэт Беларусі:

«Не шукай ты ічасця, долі На чужым, далёкім полі... Не шукай сабе, мой братку, З ветрам Бацькаўшчыну-матку».

Гэта ў найвышэйшай ступені прагматычныя людзі, здольныя не толькі стварыць тую ці іншую арганізацыю, сама яе бізнес, але і забяспечыць іх нармальнае функцыянаванне. Некаторыя з іх цікавіцца рэзультатамі філасофскіх ідэямі, але рэалізаваныя аспекты не ўяўляюць для іх цікавасці. Ім удаецца прадставіць сябе як незалежныя ва ўсім, аднак не трэба адкрываць дэманстраваць свой уплыў і фізічную прысутнасць, якая можа прыгнаць больш далікатныя індывідуумы. Ім можна параіць асцерагацца прагнасці, жорсткасці, праэмернай агрэсіўнасці, ганарыстасці і пагардлівасці.

СЁННЯ

Table with 4 columns: Сонца, Усход, Захад, Даўжыня дня. Rows for Minsk, Vitebsk, Mogelev, Grodno.

ЗАЎТРА

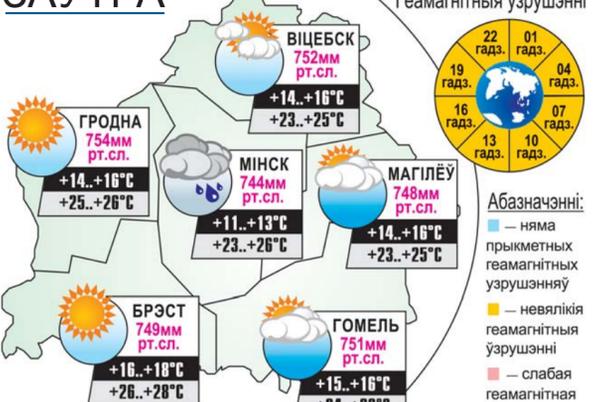

Table with 3 columns: City, Temperature range, Weather icon. Rows for Barshava, Vilnius, Kyiv, Makhkva, Riga, Simferopol.

УСМІХНЕМСЯ

На экзамене студэнт Сідараў нечакана для сябе выцягнуў ваенны білет.

У бары. — Мужыкі, сёння мне наліваеце па-больш, а сабе паменьш. — Чаму? — А сёння ваша чарга несці мяне дадому.

Удар па варотах! Мяч трапляе ў «дзвятык»! А вась і разгневаны кіроўца «дзвятык»!...

— Хто самы галоўны вораг пажарнага? — Муха! Яна спаць перашкаджае!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А.КЛЯШЧУК, А. ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда» АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага 10-а.

Тэлефоны: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 287 18 64, падліку і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, аддзінчых за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zvyazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zvyazda.minsk.by, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zvyazda.by

(для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясу